

SAIGON Nhỏ

EXCLUSIVE MAGAZINE

Vol 1, Dec 2022

10 VẤN ĐỀ VIỆT NAM ĐÁNG CHÚ Ý NHẤT 2022

Tâm của
chính khách
Việt Nam

NHỮNG CÂU HỎI TỪ VỤ
TRƯƠNG MỸ LAN

KIỂM DUYỆT
VĂN HÓA -
VĂN MÓ HỒ VÀ
ẤU TRĨ

NGÂN HÀNG
VIỆT NAM:
Những
quân cờ
domino
sắp ngã

TÙ CHIẾN TRANH
UKRAINE,
LO SỐ PHẬN VIỆT NAM

BẢN PDF ĐẶC BIỆT

THƯ TÒA SOẠN

Tù cuộc chiến của các tu sĩ “đỏ” khoác áo nhà Phật đến vụ án đình đám bắt bà Trương Mỹ Lan vốn một thời hét ra lửa và khuynh đảo Sài Gòn với sự tiếp sức của “tập đoàn mafia” Lê Thanh Hải (cựu Bí thư TP.HCM), năm 2022 trôi qua với những biến động không đến mức làm hỗn loạn xã hội nhưng tất cả cũng cho thấy lòng dân không khỏi không bất an và nội bộ hệ thống cai trị Việt Nam hình thành những rạn nứt sâu sắc.

Vụ án kinh tế nào đáng chú ý nhất trong năm?

Cuộc chiến Ukraine liên quan gì đến Việt Nam?

Câu nói nào “chấn động” nhất trong năm?

Đó là một vài trong 10 vấn đề nổi cộm nhất mà Saigon Nhỏ chọn lựa để có cái nhìn bao quát về bức tranh Việt Nam 2022. Điểm lại những sự kiện đáng chú ý nhất trong năm không chỉ là nhìn lại những gì đã qua mà từ đó có thể dự đoán những gì sắp tới. Đây là những bài viết từng đăng trong năm 2022 trên saigonnhonews.com; và Saigon Nhỏ cập nhật những sự kiện trên để đưa vào bản đặc biệt PDF để tất cả đọc giả ở bất kỳ đâu cũng có thể tải đọc, đặc biệt những đọc giả trong nước không thể truy cập trang web Saigon Nhỏ do bị chặn tường lửa.

Việc xuất bản tạp chí PDF là một nỗ lực của Saigon Nhỏ để đến gần hơn với độc giả, trong bối cảnh báo chí nói chung chịu nhiều ảnh hưởng của mạng xã hội. Để đọc miễn phí tạp chí PDF của Saigon Nhỏ, xin hãy đăng ký qua hộp thư: bientap@saigonnhonews.com. Quý vị chỉ cần gửi mail, cho biết muốn nhận tạp chí Saigon Nhỏ bản PDF, chúng tôi sẽ lưu mail của quý vị để gửi bản PDF kế tiếp.

Saigon Nhỏ kính chúc quý độc giả sức khỏe. Chúng tôi luôn mong nhận được bài vở, thư từ góp ý cũng như sự ủng hộ của quý vị.

Trân trọng,

BBT SAIGON NHỎ

04

Nhìn lại chuyến đi Bắc Kinh của Nguyễn Phú Trọng

08

Từ chiến tranh Ukraine, lo số phận Việt Nam

14

Cắt cành hay đào gốc?

19

Tâm của chính khách Việt Nam

24

Bí ẩn gì đằng sau vụ tịnh thất Bồng Lai?

29

Từ cuộc song đấu của các thầy tu

33

Ngân hàng Việt Nam: Những quân cờ domino sắp ngã

38

Những câu hỏi từ vụ bắt Trương Mỹ Lan

43

Những con số ma nhảy múa và những con số thật đau lòng!

48

Kiểm duyệt văn hóa - vẫn mơ hồ và ấu trĩ

CEO: HOÀNG VĨNH

Editor-in-Chief: MẠNH KIM

Editorial Staff: HIẾU CHÂN, MẶC LÂM, VŨ ĐÌNH TRỌNG, TUẤN KHANH, ĐOAN TRANG, UYÊN VŨ, BIBI NGÔ

Họa sĩ trình bày bản PDF: MINH HUY

Tòa soạn: 14781 Moran St. Westminster, CA 92683

Liên lạc quảng cáo: toasoan@saigonnhonews.com

Liên lạc bài vở: bientap@saigonnhonews.com

Điện thoại: (714) 265-0800

BẢN PDF ĐẶC BIỆT TẶNG ĐỘC GIẢ

QUAN HỆ VIỆT NAM-TRUNG QUỐC 2022 CÓ GÌ ĐÁNG CHÚ Ý?

NHÌN LẠI CHUYẾN ĐI BẮC KINH CỦA NGUYỄN PHÚ TRỌNG

Hiếu Chân

Tổng Bí thư đảng Cộng sản Việt Nam (CSVN) Nguyễn Phú Trọng đã kết thúc chuyến thăm Trung Quốc và trở về Hà Nội ngày 2 tháng Mười Một 2022. Chuyến đi này đem lại điều gì cho đất nước?

Nguyễn Phú Trọng ôm tay Tập Cận Bình sau khi được Tập trao tặng Huân chương Hữu Nghị của Trung Quốc tại Đại lễ đường ở Bắc Kinh hôm 31 tháng Mười 2022.

(Ảnh: Zhai Jianlan/Xinhua via Getty Images)

T ruyền thông của cả hai nước - đều dưới sự kiểm soát chặt chẽ của ban tuyên giáo hai đảng cộng sản - đã mở hết công suất viết và đăng bài ca ngợi hết lời cuộc gặp gỡ giữa ông Trọng và ông Tập Cận Bình, Tổng bí thư đảng Cộng sản Trung Quốc (CSTQ). Nhưng đọc hàng loạt các bài báo với lời lẽ sáo rỗng và đại ngôn, vẫn không thấy được điều gì mới mẻ, cứ như là nhà báo lấy các bài đã đăng cách đây năm năm trong dịp ông Trọng đến Bắc Kinh đầu năm 2017 hoặc ông Tập đến Hà Nội cuối năm đó.

Nên để ý trong chuyến đi này, ngoài ông Tập, ông Trọng chỉ hội kiến với Thủ tướng Quốc vụ viện Lý Khắc Cường, Ủy viên trưởng Ủy ban Thường vụ Nhân đại toàn quốc

(Quốc Hội) Lật Chiến Thu, Chủ tịch Chính hiệp toàn quốc (Mặt Trận) Uông Dương. Nhưng cả ba ông Lý, Lật và Uông đều đã “rót dài” trong cuộc tranh giành quyền lực ở thượng tầng đảng CSTQ vừa qua và chắc đang rất lo lắng không biết có được hạ cánh an toàn hay không sau khi thủ lánchez của họ là cựu Tổng Bí thư Hồ Cẩm Đào bị xốc nách đưa ra khỏi nghị trường trong buổi lễ bế mạc đại hội 20 một cách nhục nhã trước ống kính truyền hình của các hãng thông tấn quốc tế. Họ còn tâm trạng nào để bàn bạc chuyện quốc sự tương lai với ông Trọng ngoài những lời lẽ xã giao!

Về nội dung các cuộc thảo luận giữa ông Trọng và các nhà lãnh đạo Trung Quốc, báo chí hai nước đã đăng nhiều bài dài nhưng rập khuôn theo những nghị quyết đã có sẵn. Nhưng nếu chịu khó tìm giữa các dòng chữ và các bản tin ngắn của truyền thông quốc tế thì cũng thấy được đôi chỗ được măt trong chuyến đi của ông Trọng.

Về hợp tác kinh tế, ai cũng thấy Việt Nam phụ thuộc nặng nề vào kinh tế Trung Quốc. Việt Nam phải nhập cảng từ Trung Quốc hầu như mọi thứ, từ hàng hóa tiêu dùng giá rẻ đến nguyên vật liệu và thiết bị cho các ngành sản xuất trong khi chỉ xuất cảng sang Trung Quốc chủ yếu là nông sản, giá trị thấp lại thường bị Trung Quốc chèn ép. Kết quả là thương mại giữa hai nước tăng rất mạnh nhưng Việt Nam luôn bị thiệt thòi: Nhập cảng từ Trung Quốc cao hơn nhiều lần so với xuất cảng. Sở dĩ Việt Nam còn chịu nổi sự chênh lệch

thương mại triền miên như vậy phần lớn là nhờ các thị trường Hoa Kỳ và châu Âu (EU) mua nhiều hàng hóa Việt Nam và giúp Hà Nội có thặng dư lớn để bù đắp thâm hụt trong cán cân thương mại với Trung Quốc.

Các doanh nghiệp hy vọng chuyến đi Bắc Kinh của ông Trọng sẽ vận động để chính phủ Bắc Kinh nói lòng những biện pháp hạn chế hàng xuất cảng của Việt Nam bằng các biện pháp phi thuế như đóng cửa biên giới, kéo dài thời gian kiểm dịch... Nhưng kết thúc chuyến đi của ông Trọng, phía Trung Quốc chỉ đồng ý mở cửa thị trường cho một số mặt hàng nông sản Việt Nam có giá trị thương mại không lớn như khoai lang, chuối, các loại hoa quả có mùi, tơ yến và một số nông thủy sản; đổi lại Việt Nam phải mở cửa thị trường cho sản phẩm sữa Trung Quốc

Tiếp ông Trọng, ông Tập đã viện dẫn ý thức hệ cộng sản để buộc đảng CSVN phải từ bỏ ý định dựa vào các “thế lực bên ngoài”, ám chỉ Hoa Kỳ, Nhật Bản và các nước dân chủ phương Tây.

(Ảnh: Yao Dawei/Xinhua via Getty Images)

- loại sản phẩm từng bị tai tiếng pha trộn hóa chất melamine gây chết trẻ em và bị dân Trung Quốc tẩy chay!

Vấn đề gai góc nhất trong quan hệ hai nước là tranh chấp lãnh thổ ở Biển Đông. Tiến sĩ Hà Hoàng Hợp của Viện nghiên cứu Đông Nam Á ISEAS-Yusof Ishak tại Singapore, cho biết:

"Phía Việt Nam đề nghị đưa vào Tuyên bố chung rằng vấn đề trên biển là một vấn đề cực kỳ quan trọng trong quan hệ giữa hai Đảng và hai nước và mong muốn rằng hai bên xử lý các vấn đề đó bằng các biện pháp hòa bình và dựa trên luật pháp quốc tế, đặc biệt là Công ước 1982 về luật biển".

Nhưng bản Tuyên bố chung chỉ khẳng định: "Hai bên đồng ý tiếp tục thúc đẩy thực hiện toàn diện, hiệu quả 'Tuyên bố ứng xử của các bên ở Biển Đông' (DOC), trên cơ sở hiệp thương, nhất trí, sớm đạt được 'Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông' (COC) hiệu quả, có nội dung thực chất, phù hợp với luật pháp quốc tế, trong đó có Công ước Liên hợp quốc về Luật biển năm 1982 (UNCLOS 1982); kiểm soát tốt bất đồng trên biển, không có hành động làm phức tạp tình hình và mở rộng tranh chấp, duy trì hòa bình, ổn định ở Biển Đông và thúc đẩy hợp tác trên biển."

"Xử lý các tranh chấp dựa trên Công ước 1982" với "đạt được bộ quy tắc ứng xử COC phù hợp với Công ước 1982" là hai chuyện rất khác nhau; văn bản Tuyên bố chung cho thấy phía Trung Quốc đã không chấp nhận đề nghị của Việt Nam lấy Công ước 1982 làm nền tảng pháp lý để giải quyết tranh chấp.

Cần nhắc lại rằng cuộc đàm phán về Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông kéo dài đã nhiều năm mà vẫn bế tắc vì Trung Quốc khăng khăng cho rằng tranh chấp chủ quyền Biển Đông là vấn đề nội bộ giữa các nước ven biển, sẽ giải quyết bằng thương lượng "song phương", trong khi các nước khác cho rằng Biển Đông là

NĂM 2010 VIỆT NAM XUẤT SANG TRUNG QUỐC \$7.74 TỶ VÀ NHẬP VỀ \$20.2 TỶ, NHẬP SIÊU \$12.46 TỶ; SAU MUỜI NĂM, CON SỐ NÀY TĂNG HƠN BỐN LẦN: NĂM 2021 VIỆT NAM XUẤT ĐƯỢC \$55.93 TỶ NHƯNG NHẬP VỀ \$110.53 TỶ, NHẬP SIÊU \$54.6 TỶ - CỨ LẤY ĐƯỢC CỦA TRUNG QUỐC MỘT ĐỒNG THÌ PHẢI BỎ RA HAI ĐỒNG. CHÍNH THÁNG ĐẦU NĂM NAY, VIỆT NAM NHẬP TỪ TRUNG QUỐC \$91.16 TỶ, NHƯNG CHỈ BÁN SANG BÊN KIA BIÊN GIỚI ĐƯỢC \$41.22 TỶ, CHÊNH LÊCH GẦN \$50 TỶ NGHIÊNG VỀ PHÍA TRUNG QUỐC.

vùng biển quốc tế, là hải lộ quan trọng liên quan tới lợi ích của nhiều quốc gia nên phải tuân theo Công ước Liên Hiệp Quốc về luật Biển 1982 (UNCLOS) mà tất cả các bên đã ký kết và phê chuẩn. Lập trường của Bắc Kinh luôn né tránh UNCLOS không khó hiểu vì các yêu sách chủ quyền của Trung Quốc ở Biển Đông chồng lấn với Philippines đã bị Tòa Trọng tài Quốc tế bác bỏ tháng Bảy năm 2016, căn cứ vào các nguyên tắc của UNCLOS 1982.

Cần biết, một trong những chiến lược đối ngoại quan trọng nhất của ông Tập Cận Bình là củng cố khối liên minh với Trung Quốc để đối phó Hoa Kỳ trong hoàn cảnh thế giới ngày càng bất ổn. Việt Nam, tuy cùng do đảng cộng sản độc quyền cai trị như Trung Quốc, tuy có mối quan hệ bền chặt và lâu dài giữa "hai đảng anh em" nhưng chưa "tòan tâm toàn ý" đi theo sự dẫn dắt của Bắc Kinh khi giữa hai nước còn tồn tại vấn đề tranh chấp lãnh thổ và nhiều chuyện khác.

Gần đây, chính sách ngoại giao “cây tre” của đảng CSVN có dấu hiệu bị gió thời cuộc thổi sang hướng Hoa Kỳ; Hà Nội liên tục đón tiếp các nhà lãnh đạo cao cấp nhất của Mỹ và đang vận động Tổng thống Joe Biden đến thăm chính thức. Thái độ đó của đảng CSVN làm cho ông Tập Cận Bình không hài lòng và ông ta phải sớm ra tay chấn chỉnh.

Tiếp ông Trọng, ông Tập đã viện dẫn ý thức hệ cộng sản để buộc đảng CSVN phải từ bỏ ý định dựa vào các “thế lực bên ngoài”, ám chỉ Hoa Kỳ, Nhật Bản và các nước dân chủ phương Tây. Đài truyền hình trung ương Trung Quốc (CCTV) dẫn lời ông Tập nói với ông Trọng:

“Sự phát triển của các nước xã hội chủ nghĩa đang đổi mới với hoàn cảnh quốc tế rất phức tạp với những rủi ro và thách thức nghiêm trọng... Hai đảng CSTQ và CSVN phải đẩy mạnh hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa bằng tất cả sức mạnh và không bao giờ để cho ai can thiệp vào tiến bộ của chúng ta, không cho bất kỳ thế lực nào lay chuyển nền tảng thế chế [cộng sản] của sự phát triển của chúng ta”.

Nông sản xuất sang Trung Quốc bị ách tắc ở biên giới. Nhiều chủ hàng đành “xé lẻ” bán với giá thấp, bèo bọt. (Ảnh: Lao Động)

Đáp lại lời “huấn thị” đó, ông Trọng vội vã tái khẳng định với ông Tập rằng Việt Nam vẫn tiếp tục kiên định với chính sách quốc phòng “Bốn Không”. Ông cam kết với ông Tập rằng Việt Nam không cho phép bất kỳ quốc gia nào đặt căn cứ quân sự trên lãnh thổ của mình, không tham gia bất kỳ liên minh quân sự nào, không sử dụng vũ lực chống lại bất kỳ nước nào, và không liên kết với quốc gia này chống lại quốc gia khác.

“Bốn Không” không phải là cái gì mới, nhưng trong hoàn cảnh các nước lớn và chuyên chế sử dụng vũ lực để thâu tóm lãnh thổ các nước láng giềng - như cuộc chiến tranh xâm lược của Nga ở Ukraine đang chứng tỏ - thì Việt Nam đang tự trói mình, tự tách ra khỏi các liên minh dân chủ chống độc tài chuyên chế trên thế giới và ngầm khuyến khích một cuộc chiến tranh xâm lược của Trung Quốc trong tương lai.

Vài phân tích ở trên đã cho thấy chuyến đi chầu của ông Trọng được ít mất nhiều. Ông Trọng được tân “hoàng đế” Trung Hoa tiếp đài trọng thị, được tặng Huân chương Hữu Nghị. Cá nhân ông được, nhưng đất nước Việt Nam thì chẳng được gì mà chỉ lún sâu hơn vào sự lệ thuộc Trung Quốc.

Có khi nào nhở những công trạng đó mà ông Trọng được thiên triều hậu đãi như vậy chăng? ■

ĐỐI NGOẠI 2022: VIỆT NAM TIẾP TỤ TỰ TRÓI

BẰNG CHÍNH SÁCH “BỐN KHÔNG”

TÙ CHIẾN TRANH UKRAINE, LO SỐ PHẬN VIỆT NAM

Hiếu Chân

Cuộc xâm lược của Vladimir Putin tại Ukraine làm cho dư luận quốc tế nghĩ tới một hành động tương tự của Tập Cận Bình ở Đông Á. Nhưng trong hai khu vực bị Trung Quốc nhắm tới - Đảo quốc Đài Loan và các nước Đông Nam Á có tranh chấp lãnh thổ với Bắc Kinh ở Biển Đông như Philippines và Việt Nam - giới phân tích ngày càng nghiêng về khả năng Việt Nam mới là nơi xảy ra cuộc xung đột kế tiếp của thế giới.

Trong một bài bình luận đăng trên báo Nikkei Asia Review hôm Thứ Hai 21 Tháng Ba, ông Derek Grossman, Chuyên viên phân tích quốc phòng tại tổ chức nghiên cứu RAND Corp., Cựu cố vấn tình báo của Bộ Quốc Phòng Hoa Kỳ, cho rằng khả năng xảy ra xung đột giữa Việt Nam và Trung Quốc cao hơn là giữa Trung Quốc với Đài Loan. Điều đó có nghĩa là Việt Nam chứ không phải Đài Loan có nguy cơ trở thành miếng mồi ngon của Trung Quốc trong tương lai, giống như Ukraine đang là mục tiêu xâm lược của Putin.

Ông Grossman nhận định: “Là nhà nước xã hội chủ nghĩa anh em được cai trị bởi một đảng Cộng sản chuyên chế, Hà Nội đang chịu áp lực ngày càng tăng của Trung Quốc, nhất là chung quanh những yêu sách chủ quyền chồng lấn nhau ở Biển Đông. Trong khi Trung Quốc chưa đe dọa xâm lăng Việt Nam như cuộc xâm lăng của Nga ở Ukraine, nhưng hai quốc gia châu Á thỉnh thoảng vẫn xảy ra những vụ va chạm chết người trên biển. Một sự cố trên biển có thể lan tỏa đất liền, làm gián đoạn không khí hòa bình kéo dài vài thập niên nay trên biên giới chung của hai nước là điều không phải không

hình dung được. Trái lại, một kịch bản như vậy có khả năng xảy ra nhiều hơn là một cuộc xâm lăng Đài Loan trong thời gian trước mắt”.

Có nhiều căn cứ thực tế ủng hộ lập luận của ông Grossman.

SỢI DÂY TRÓI “BỐN KHÔNG”

Đảng Cộng sản Việt Nam có đường lối quốc phòng “bốn không” (không tham gia liên minh quân sự; không liên kết với nước này để chống nước kia; không cho nước ngoài đặt căn cứ quân sự hoặc sử dụng lãnh thổ Việt Nam để chống lại nước khác; và không sử dụng vũ lực

Hỏa tiễn liên lục địa Đông Phong 31 (DF-31) của Trung Quốc trong một cuộc duyệt binh
(Ảnh: MDAA)

hoặc đe dọa sử dụng vũ lực trong quan hệ quốc tế). Nhiều người cho rằng, đường lối “bốn không” là cái sợi dây trói mà Hà Nội tự buộc vào trong một thế giới nhiều biến động khó lường.

Do Việt Nam không là thành viên của liên minh quân sự nào, không có hiệp ước phòng thủ chung với bất kỳ cường quốc nào, nên nếu Trung Quốc tấn công Việt Nam thì Bắc Kinh không sợ bị nước nào chen vào can thiệp. Mặc dù quan hệ Mỹ-Việt Nam phát triển mạnh trong các năm gần đây, nhưng quan hệ Việt-Mỹ vẫn nằm ở vị trí thứ yếu so với quan hệ Việt-Nga, Việt-Trung và Việt-Ấn. Việt Nam thậm chí cũng không có hiệp ước an ninh chung với Nga dù mua rất nhiều vũ khí của Nga. Nếu xảy ra xung đột ở

Biển Đông thì Việt Nam chỉ có thể tự lực đương đầu với Trung Quốc mà không thể “cầu viện” sự hỗ trợ của bất kỳ nước nào.

Philippines cũng là nước có tranh chấp Biển Đông với Trung Quốc nhưng giữa Phi và Mỹ có hiệp ước phòng thủ chung từ năm 1951, theo đó Mỹ có nghĩa vụ hỗ trợ trong trường hợp lãnh thổ Phi bị tấn công quân sự.

Đài Loan không có hiệp ước an ninh với Mỹ như Philippines. Nhưng đạo luật Quan Hệ Đài Loan (Taiwan Relations Act-TRA) mà Quốc Hội Mỹ ban hành năm 1979, trao quyền cho tổng thống Hoa Kỳ được quyết định sử dụng quân đội để bảo vệ Đài Loan khi được Quốc Hội chấp thuận và hòn đảo này bị tấn công.

Các chính phủ Mỹ từ 1979 đến nay, dù thuộc Dân Chủ hay Cộng Hòa, đều ủng hộ Đài Loan, cung cấp cho đảo quốc này nhiều vũ khí tân tiến để tự vệ chống Trung Quốc. Mới

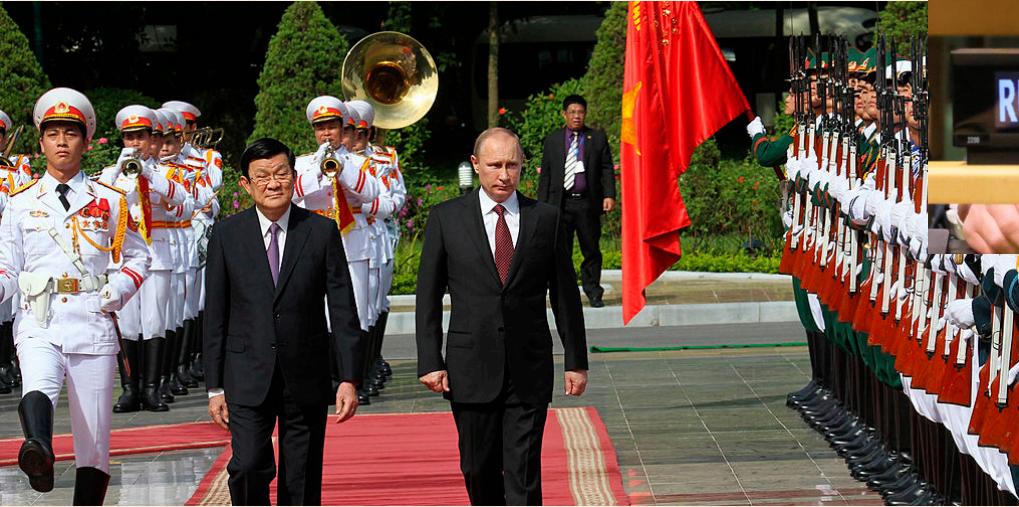
đây Tổng thống Joe Biden đã hai lần khẳng định Hoa Kỳ sẵn sàng bảo vệ Đài Loan nếu Trung Quốc tấn công quân sự. Việt Nam không hề có được sự bảo đảm như vậy.

THẾ CHẾ VÀ GIÁ TRỊ

Đài Loan - và Ukraine - là những nước nhỏ nhưng theo thế chế dân chủ tự do, chính phủ được người dân bầu lên một cách tự do và minh bạch. Cuộc xâm lăng Ukraine bị thế giới văn minh coi là hành động của nhà độc tài Vladimir Putin chống lại những giá trị phổ quát về nhân quyền và thượng tôn pháp luật, xâm phạm quyền tự quyết và toàn vẹn lãnh thổ của các quốc gia.

Vì vậy, thế giới đã gần như đồng lòng đứng về phía Ukraine, viện trợ khí giới, quân nhu cho cuộc kháng chiến và sẵn sàng tiếp đón bảo bọc người dân Ukraine tị nạn chiến tranh; coi đó là cuộc chiến của văn minh chống lại sự dã man, chuyên chế.

Tổng thống Nga Vladimir Putin trong chuyến công du Việt Nam
ngày 12 Tháng Mười Một 2013
(Ảnh: Sasha Mordovets/Getty Images)

Nếu bị Trung Cộng xâm lược trong tương lai thì có thể Đài Loan cũng nhận được sự ủng hộ tương tự. Gần đây nhất, chính phủ các nước Nhật và Úc đã công khai tuyên bố ủng hộ Đài Loan chống lại sự xâm lấn của Trung Quốc chỉ vì thế chế chính trị của Đài Loan phù hợp với hệ giá trị mà các nước này theo đuổi.

Khác với Đài Loan và Ukraine, Việt Nam cho đến nay vẫn đi theo mô hình độc tài đảng trị chuyên chế giống hệt Trung Quốc và Nga, bị coi là “đứng về phía sai lầm của lịch sử”. Chiến tranh giữa Trung Quốc và Việt Nam - như đã xảy ra năm 1979 - sẽ bị coi là xung đột giữa những người “cộng sản anh em”, giữa các thế lực chuyên chế mà thế giới bên ngoài không muốn can thiệp. Việt Nam do vậy sẽ không nhận được sự hỗ trợ của thế giới văn minh trong cuộc đối đầu với Trung Quốc chừng nào Hà Nội vẫn còn kiên trì đi theo mô hình toàn trị độc đảng, quay lưng với tiến bộ của nhân loại.

Nếu không tham gia liên minh quân sự nào nhưng đi theo con đường dân chủ và tự do, tôn trọng nhân quyền và các giá trị phổ quát của nhân loại, Việt Nam vẫn có cơ may được thế giới văn minh ủng hộ nhu trường hợp Ukraine. Nhưng tiếc thay, đảng Cộng sản Việt Nam đã chọn con đường khác.

THỰC LỰC QUÂN SỰ

Chiến tranh trước hết là sự dụng độ của các thế lực quân sự. Xét về quân sự Việt Nam hiện nay không phải là đối thủ của Trung Quốc như vài chục năm trước. Chi tiêu quốc phòng hàng năm của Trung Quốc hiện chỉ đứng sau Hoa Kỳ, ở mức \$230 tỷ, gấp 32 lần so với ngân sách \$7 tỷ hàng năm của Việt Nam. Sau thất bại của Chiến tranh Biên giới 1979, Bắc Kinh đã dốc sức hiện đại hóa quân đội, tham vọng xây dựng quân đội đẳng cấp thế giới đủ sức đối đầu với Hoa Kỳ.

Bộ mặt khó coi của Đại diện thường trực Nga tại LHQ Vasily Nebenzya trong cuộc họp bất thường của DHD ngày 14 tháng Mười Một 2022, khi nghe Đại diện thường trực Ukraine Sergiy Kyslytsya phát biểu, tố cáo tội ác của Nga đối với thường dân Ukraine
(Ảnh: Michael M. Santiago/Getty Images)

Từ một đội quân nông dân sử dụng chiến thuật “biển người” để áp đảo đối phương, Trung Quốc đã có một quân đội hiện đại sở hữu nhiều vũ khí tân tiến, nhiều hỏa tiễn hành trình, hỏa tiễn đạn đạo tầm trung và tầm xa, máy bay ném bom cỡ lớn, chiến đấu cơ tàng hình, tàu ngầm, hàng không mẫu hạm và chiến hạm các kiểu - tất cả đều khá tân tiến và có số lượng áp đảo, thậm chí hải quân Trung Quốc có số tàu chiến nhiều hơn cả Hoa Kỳ.

Đối đầu với một đội quân như vậy, Việt Nam có gì? Hầu hết vũ khí của Việt Nam đều nhập cảng từ Nga. Theo một thông tin của đài RFA về quân đội Việt Nam, về Không quân đáng kể nhất có khoảng 34 phi cơ Su-22, 43 phi cơ Su-27 và Su-35, 12 phi cơ Su-30; trong đó các mẫu Su-22 và

Su-27 đã ngừng sản xuất, nghĩa là đã quá cũ kỹ. Về Hải quân, Việt Nam mua sáu tàu ngầm lớp Kilo của Nga, bàn giao năm 2017, hiện đóng tại Cam Ranh.

Về bộ binh, chủ lực của Việt Nam là khoảng 80 xe tăng T-90 mới mua về, bổ sung cho đội tăng cung của Nga còn lại từ thời nội chiến trước 1975. Tất cả các loại máy bay tàu ngầm xe tăng này đều phụ thuộc hoàn toàn vào nguồn cung cấp thiết bị phụ tùng và vũ khí chủ lực của Nga - mà trong hoàn cảnh nước Nga bị thế giới cấm vận ngặt nghèo do vụ xâm lược Ukraine, nguồn cung phụ tùng và vũ khí của Nga cho Việt Nam chắc chắn bị đứt quãng.

Chưa kể rằng, về vũ khí, Moscow bán cho Hà Nội loại gì thì cũng bán cho Bắc Kinh loại đó, phiên bản tối tân hơn và số lượng lớn hơn nhiều. Thực tế chiến trường Ukraine còn cho thấy các loại vũ khí của Nga, dù được quảng cáo rầm beng, chỉ là những miếng mồi ngon cho các loại hỏa tiễn phòng không, hỏa tiễn chống tăng mà phương Tây viện trợ cho Kyiv.

Chính phủ Mỹ dưới thời Tổng thống Barack Obama đã bâй bỏ lệnh cấm vận vũ khí đối với Việt Nam; cho phép Việt Nam được mua sắm vũ khí sát thương của Mỹ. Nhưng đến nay, hầu như Hà Nội không mua các loại vũ khí Mỹ với lý do giá đắt, không tương thích với các hệ thống vũ khí Nga mà Việt Nam hiện có. Nhưng cũng có lý do ngầm là mua vũ khí của Mỹ các quan chức Bộ Quốc Phòng Việt Nam không có được khoản “lại quả” béo bở để bỏ túi như mua vũ khí của Nga.

CHIẾC THÒNG LƯỢNG CỦA TRUNG QUỐC

Tuy chưa đe dọa xâm lăng Việt Nam nhưng trong những năm gần đây Trung Quốc đã lập ra một chuỗi căn cứ quân sự bao vây Việt Nam từ nhiều hướng. Sau khi chiếm bảy đảo đá ở Trường Sa năm 1988, Trung Quốc đã thực hiện bồi đắp chúng thành những hòn đảo nhân tạo và xây dựng trên đó những căn cứ quân sự hiện đại, cùng với căn cứ quân sự trên đảo Phú Lâm thuộc quần đảo Hoàng Sa khống chế hoàn toàn bờ biển Việt Nam.

Mới đây nhất, hôm 21 Tháng Ba 2022, Đô Đốc Hải Quân Mỹ John C. Aquilino, Tu lệnh bộ chỉ huy Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương (INDOPACOM), đã có chuyến thị sát vùng Biển Đông trên phi cơ tuần thám và cho biết Trung Quốc đã hoàn toàn “quân sự hóa” ít nhất ba trong số các hòn đảo họ xây dựng bất hợp pháp, bố trí các hệ thống hỏa tiễn chống chiến hạm và chống phi cơ, súng laser và hệ thống gây nhiễu điện tử, cùng là các chiến đấu cơ, đe dọa tất cả mọi quốc gia hiện diện quanh đó.

Ở hướng Tây, Trung Quốc đã thu phục được Lào và Cambodia - quân đội Trung Quốc nấp dưới vỏ bọc công ty nông nghiệp, đã thuê mướn nhiều ngàn hécta đất rừng giáp biên giới Việt-Lào, Việt-Cambodia, xây dựng những công trình mà không ai biết rõ để phòng khi hữu sự sau này. Trung Quốc còn đầu tư nâng cấp, cải tạo bến cảng và căn cứ Hải quân Ream của Cambodia

trên vịnh Thái Lan, có thể phục vụ cho Hải quân Trung Quốc sau này, bất chấp sự phản đối quyết liệt của Hoa Kỳ.

Ở hướng Bắc, năm ngoái Trung Quốc công khai thừa nhận đã xây dựng hai căn cứ quân sự quan trọng sát biên giới Việt-Trung, gồm một căn cứ hỏa tiễn và một căn cứ cho phi cơ trực thăng. Bè ngoài, Trung Quốc nói đây là các cơ sở phòng thủ nhưng giới phân tích quân sự đều cho rằng sự ra đời của chúng là nhằm gây sức ép lên chính quyền Việt Nam.

VÀ MỘT QUÂN ĐỘI RẼU RÃ VÌ THAM NHŨNG

Đối đầu với một kẻ thù “truyền kiếp” có âm mưu thâm độc và sự chuẩn bị dài hơi như vậy, có thể trông mong quân đội Việt Nam có năng lực bảo vệ tổ quốc, bảo vệ giang sơn mà tổ tiên để lại hay không?

Việt Nam là một trong số vài quốc gia cho phép quân đội “làm kinh tế”, và hiện quân đội Việt Nam sở hữu rất nhiều tập đoàn, tổng công ty kinh doanh tất cả các loại hàng hóa và dịch vụ, từ viễn thông, xây dựng công trình, kinh doanh khách sạn, khu nghỉ mát, nhà hàng tiệc cưới đến vận tải hàng hóa v.v... “Nước sông, công lính” - lợi dụng sức lao động miễn phí của binh sĩ và những lợi thế riêng của quân đội, các tập đoàn này cạnh tranh không sòng phẳng với các doanh nghiệp thuộc các thành phần kinh tế khác, tạo ra một thị trường méo mó và bất công.

Nhiều doanh trại quân đội có diện tích đất rộng lớn ở nội

thành các thành phố lớn như Sài Gòn nay bỗng biến thành các khu thương mại, khu dân cư cao cấp, thậm chí thành khu giải trí, sân golf... chỉ nhằm kinh doanh thu tiền mà không liên can gì tới hoạt động của quân đội. Chỉ cần dạo một vòng quanh các khu đô thị lớn đã có thể thấy “quân đội làm kinh tế” có quy mô khủng khiếp như thế nào.

Quân đội làm kinh tế là môi trường đẻ ra và nuôi dưỡng tệ nạn tham nhũng, từ tham nhũng đất đai, tiền bạc tới mua quan bán chức. Và tham nhũng xói mòn uy tín của quân đội, triệt tiêu sức chiến đấu của nó khi các sĩ quan không quan tâm tới việc tập luyện nâng cao sức chiến đấu của quân đội mà chỉ tập trung kiếm thật nhiều tiền cho bản thân, cho đơn vị và gia đình. Hàng chục sĩ quan cấp tướng thuộc nhiều binh chủng, nhiều quân khu gần đây đã bị đưa ra tòa án binh, bị tù tội vì ăn chia không đồng đều trong các phi vụ “quân đội làm kinh tế”. Hiện người sử dụng mạng xã hội ở Việt Nam liên tục chế giễu cái thực tế phũ phàng rằng, sau một tháng chiến tranh Ukraine, quân Nga có sáu tướng lĩnh bỏ mạng trên chiến trường, còn Việt Nam chưa chiến tranh mà đã có hàng chục tướng lĩnh gục ngã, vào tù đếm kiến vì tham nhũng.

Với phương châm “Trung với Đảng”, quân đội Việt Nam thực chất chỉ là cánh tay bạo

lực của đảng Cộng sản, chống lại và đè bẹp mọi biểu hiện phản kháng của người dân. Quân đội đó không được người dân ủng hộ và cũng sẽ không nhận được sự hỗ trợ của cộng đồng thế giới như quân kháng chiến Ukraine hiện nay.

Người biểu tình ủng hộ Ukraine ở Times Square, New York,

ngày 12 Tháng Ba

(Ảnh: Alexi Rosenfeld/Getty Images)

Một đội quân như vậy chua ra trận đã nấm chác phần thất bại, nhất là khi đối đầu với một kẻ thù hùng mạnh và vô cùng xảo quyệt như Trung Quốc.

LÒNG DÂN LY TÁN

Thế mạnh của Việt Nam là chiến tranh du kích khi đất nước bị xâm chiếm, nói theo ngôn ngữ của nhà cầm quyền cộng sản là “chiến tranh nhân dân”, trong đó mỗi người dân là một chiến sĩ chống quân xâm lược. Nhưng sau nhiều thập niên bị đàn áp tàn bạo dưới chính thể cộng sản, người Việt Nam bây giờ hầu như không muốn cầm súng, dù cầm súng để bảo vệ đất nước.

Khi nhà cầm quyền cộng sản kết án cả những hành động thể hiện lòng yêu nước như biểu tình phản đối Trung Quốc gây hấn ở Biển Đông, tập trung dâng hương tưởng niệm những tử sĩ chống Trung Quốc đã bỏ mình ở Hoàng Sa, Trường Sa, biên giới phía Bắc thì người dân không còn tin vào những lời tuyên truyền đưọng mạc của nhà cầm quyền về lòng ái quốc, về sự hy sinh nữa.

Người ta không thấy ý nghĩa nào trong việc đổ máu để bảo vệ một chế độ cộng sản cực quyền, một tập đoàn những tên tham nhũng cánh hẩu, đi ngược những giá trị tự do, dân chủ, nhân

quyền - nhất là khi chế độ đó tỏ ra ngày càng khom lưng uốn gối trước kẻ thù chỉ để duy trì quyền cai trị trên đầu trên cổ người dân. Không nên kỳ vọng người dân thường Việt Nam sẽ cầm súng ra trận, đổ máu để ngăn chặn quân xâm lược như người dân Ukraine đang làm và được cả thế giới cảm phục hiện nay. Lòng dân ly tán, ngán ngẩm là điểm yếu nhất trong công cuộc phòng thủ Việt Nam trước âm mưu bành trướng của Trung Quốc hiện nay.

TRIỂN VỌNG U ÁM CỦA VIỆT NAM

Một số quan sát viên cho rằng, Trung Quốc không cần phải dùng sức mạnh quân sự để xâm

lược Việt Nam khi Bắc Kinh đã thâu tóm bộ máy lãnh đạo chớp bu của đảng Cộng sản và cài cắm tay chân của họ vào bộ máy đảng và chính quyền Việt Nam các cấp, khống chế và buộc chúng thực thi các ý định của “thiên triều”. Nhưng một khi có dấu hiệu Hà Nội đi chêch ra khỏi con đường đã định, gần gũi với Hoa Kỳ và phương Tây, có thể Trung Quốc sẽ không để yên.

Trung Quốc ngày càng lấn lướt trên Biển Đông, trong vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam và không loại trừ khả năng những va chạm trên biển có thể dẫn tới những xung đột lớn hơn, thậm chí chiến tranh, cả trên quần đảo Trường Sa lẫn trên đường biên giới dài gần 1,300 cây số giữa hai nước. Nếu chiến tranh Trung-Việt nổ ra một lần nữa, Việt Nam sẽ không có sức kháng cự, và cũng không được quốc tế ủng hộ, tiếp sức như Đài Loan hay Ukraine cho dù thế giới có phản đối hành động của Bắc Kinh đi nữa.

Tất cả những yếu tố trên chắc chắn đang được Tập Cận Bình và đội ngũ tham mưu của ông ta tính toán, cân nhắc, tìm cơ hội để ra tay. Nếu cuộc chiến Ukraine kết thúc mà nước Nga của Putin giành được một số sự nhượng bộ nào đó từ Ukraine thì Tập sẽ có động lực để thực hiện một “chiến dịch quân sự đặc biệt” kiểu Putin ở khu vực Đông Á. Nhìn từ hướng nào đều thấy số phận nước Việt Nam đều rất bi thảm dưới sự cai trị của tập đoàn cộng sản Hà Nội và trước tham vọng bá quyền của Tập Cận Bình. ■

NĂM LẦN LÔI NGƯỢC DÒNG CỦA VIỆT NAM

Từ khi Nga nổ súng xâm lược Ukraine hồi cuối tháng Hai 2022, Đại hội đồng LHQ đã có năm nghị quyết lên án hành vi của Moscow vi phạm Hiến Chương LHQ, cấm các nước sử dụng vũ lực để giải quyết những bất đồng chính trị. Trong năm lần bỏ phiếu, Việt Nam bỏ một phiếu chống và bốn phiếu trống, chưa bao giờ đồng thuận với đại đa số thành viên LHQ, bất chấp những cảnh báo, thuyết phục của các nước có cảm tình với Việt Nam.

Vào ngày 2 tháng Ba, ĐHĐ LHQ bỏ phiếu một nghị quyết yêu cầu Nga ngừng bắn ngay lập tức, rút toàn bộ quân ra khỏi Ukraine và bảo vệ dân thường. Nghị quyết này có 141 phiếu thuận, 5 phiếu chống và 35 phiếu trống. Việt Nam bỏ phiếu trống.

Ngày 24 tháng Ba, ĐHĐ bỏ phiếu quy trách nhiệm cho Nga về cuộc khủng hoảng nhân đạo ở Ukraine, kêu gọi ngừng bắn và bảo vệ ngay lập tức cho hàng triệu thường dân và nhà cửa, trường học, và bệnh viện. Nghị quyết này có 140 phiếu thuận, 5 năm phiếu chống và 38 phiếu trống. Việt Nam bỏ phiếu trống.

Ngày 7 tháng Tư, ĐHĐ ra nghị quyết loại Nga khỏi Hội đồng Nhân quyền LHQ; kết quả có 93 phiếu thuận, 24 phiếu chống và có tới 58 phiếu trống; lần này VN bỏ phiếu chống.

Ngày 12 tháng Mười, ĐHĐ LHQ bỏ phiếu thông qua nghị quyết lên án kịch liệt “âm mưu sáp nhập bất hợp pháp” của Nga đối với bốn khu vực bị chiếm đóng ở Ukraine và kêu gọi tất cả các nước không công nhận việc sáp nhập này. Việt Nam bỏ phiếu trống.

Ngày 14 tháng Mười Một, Việt Nam lại bỏ phiếu trống cho nghị quyết yêu cầu Nga bồi thường chiến tranh ở Ukraine.

Voting Result:
IN FAVOUR 94
AGAINST 14
ABSTENTION 73

Tại phiên họp khẩn cấp bất thường thứ II ngày 14 tháng Mười Một, các thành viên ĐHĐ LHQ bỏ phiếu về nghị quyết tạo ra một cơ chế tiến tới việc buộc Moscow bồi thường cho sự tàn phá mà quân Nga gây ra ở Ukraine. Như những lần trước, Việt Nam lại bỏ phiếu trống, từ chối lên án Nga
(Ảnh: Michael M. Santiago/Getty Images)

**SAU 10 NĂM “ĐỐT LÒ”,
CUỘC CHIẾN “CHỐNG THAM NHŨNG” ĐẠT ĐƯỢC GÌ?**

CẮT CÀNH *hay* ĐÀO GÓC?

Hiếu Chân

Ông Nguyễn Phú Trọng, Tổng Bí thư đảng Cộng sản Việt Nam (ĐCSVN), nói chuyện với cử tri - những người được chọn lọc, đa số là cán bộ đảng viên già cả đã nghỉ hưu - về những quan tham vừa bị sờ gáy mà ông coi là vài cành cây sâu mọt phải cắt bỏ “để cứu cả cây”. Cứu được không?

MEDIA THỜI SỰ THẾ GIỚI PHÁP LUẬT KINH DOANH CÔNG NGHỆ XE DU LỊCH NHỊP SỐNG TRẺ VĂN HÓA GIẢI TRÍ TH

23/06/2022 14:33 GMT+7

Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng: 'Phải cắt bỏ một vài cành cây sâu mọt để cứu cả cây'

23/06/2022 14:33 GMT+7

TTO - Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng cho biết lúc đầu cả ông Nguyễn Thanh Long và Chu Ngọc Anh chưa nhận thức hết sai phạm của mình nhưng cuối cùng đều nhận thức, hứa hẹn sẽ sửa chữa thế này, thế khác. Hiện 2 ông này đã bị bắt tạm giam để điều tra.

• Cựu chủ tịch Hà Nội Chu Ngọc Anh bị bắt vì liên quan vụ Việt Á thời làm bộ trưởng
• Bãi nhiệm chức danh chủ tịch UBND TP Hà Nội đối với ông Chu Ngọc Anh
• Bắt cựu bộ trưởng Bộ Y tế Nguyễn Thanh Long vi liên quan vụ Việt Á

Đoàn Chủ tịch Quốc hội thăm Định, ngày 23 tháng 6 năm 2022

Trong cuộc tiếp xúc cử tri các quận Đống Đa, Ba Đình và Hai Bà Trưng ở Hà Nội sáng 23 tháng Sáu 2022, ông Trọng “nhấn mạnh và nêu rõ không thích thú gì việc kỷ luật đồng chí, đồng đội của mình, thậm chí rất đau xót, nhưng buộc phải làm, phải ‘cắt bỏ một vài cành cây sâu mọt để cứu cả cây,’” theo tường thuật của báo Tuổi Trẻ trong nước. Ý ông muốn nói tới việc kỷ luật các “đồng chí, đồng đội” như các cựu bộ trưởng Chu Ngọc Anh, Nguyễn Thanh Long - những kẻ tán tận lương tâm, trực lợi trên xương máu của đồng bào trong vụ test-kit Việt Á.

Cần nhắc lại, dư luận trong và ngoài nước đã sôi nổi bàn tán chuyện ông Nguyễn Thanh Long, Bộ trưởng Bộ Y tế và ông Chu Ngọc Anh, Chủ tịch Ủy ban Nhân dân thành phố Hà Nội, cựu

Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ vừa bị biến thành cùi đua vào cái lò đốt tham nhũng của ông Tổng bí thư đảng Cộng sản Việt Nam Nguyễn Phú Trọng. Cùng bị bắt với hai ông này còn có ông Phạm Công Tạc, cựu Thủ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ. Trước đó hôm 4 Tháng Sáu, hai ông Long và Anh đã bị Bộ Chính trị đề nghị Ban Chấp hành trung ương ĐCSVN thi hành kỷ luật; đến ngày 6 Tháng Sáu, hai ông bị khai trừ đảng.

Ngày 7 Tháng Sáu, các ông này bị bắt giam chỉ vài giờ sau khi bị cách chức để điều tra những hành vi sai phạm trong vụ Công ty Việt Á “thổi giá” bộ xét nghiệm Covid-19 và ăn chia hoa hồng lên tới hàng trăm tỷ đồng trong lúc đại dịch bùng phát làm hàng chục ngàn người thiệt mạng, hàng triệu người dân khốn khổ - một vụ tham nhũng trầm trọng mà báo chí đã tốn nhiều giấy mực để bàn tán nhiều tháng nay.

Cho đến nay, ông Long và ông Anh là hai quan chức cao cấp nhất bị bắt giam trong vụ Việt-Á. Cái lò của ông Trọng hiếm khi có những khúc cùi gộc cõi bộ trưởng, ủy viên trung ương đảng như vậy nên vụ ngã ngựa của hai ông này được công luận rất quan tâm, nhiều hãng tin quốc tế cũng đưa tin và bình luận.

Chuyện tham nhũng của Anh, Long và rất nhiều “đồng chí, đồng đội” khác ở các bộ ngành trung ương, ở các tỉnh thành bị lộ trong các vụ Việt-Á, vụ các chuyến bay “giải cứu”... đã được báo chí và mạng xã hội bàn tán rất nhiều, xin phép không nhắc lại nữa. Nhưng lùi tham quan ô lại ấy có phải là “một vài cành cây sâu mọt” phải cắt bỏ như Trọng nói không? Tôi cho rằng không phải và khi đánh giá đó chỉ là “vài cành cây”, ông đảng trưởng ĐCSVN đã bộc lộ một trình độ nhận thức kém cỏi, sai lầm đến thảm hại.

**Tham quyền cõi vị,
Tổng bí thư đảng
CSVN Nguyễn Phú
Trọng, 78 tuổi, vẫn
ráng gương làm
“trong sạch” bộ
máy tham nhũng
thối nát của chế độ
cầm quyền**

(Ảnh: TTXVN)

Những quan tham như Anh, Long và các “đồng chí, đồng đội” khác sở dĩ có thể tác oai tác quái gây bao nhiêu thiệt hại cho đất nước, bao đau thương thống khổ cho người dân trước tiên là do chúng nó có quyền lực - một thứ quyền lực vô đối, không bị kiểm soát.

Để có quyền lực, trước tiên chúng nó phải là đảng viên ĐCSVN, được “đảng lãnh đạo” tin cậy, sắp xếp vào những chức vụ béo bở trong guồng máy cai trị và chịu trách nhiệm với đảng của chúng, không phải giải trình gì với dân với nước. Không có tội phạm tham nhũng nào là thường dân hoặc người ngoài đảng bởi vì những thành phần này không có quyền lực, không có điều kiện và cơ hội để tham nhũng.

Noi nhu thế không có nghĩa là hễ ai có quyền lực đều trở thành quan tham, thành tội phạm cả, nhưng có một thực tế là những người nắm quyền lực trong các thể chế độc tài đảng trị như ở Việt Nam, Trung Quốc đều dễ biến thành tội phạm tham nhũng hơn là quan chức trong các thể chế dân chủ ở Nhật Bản, Hoa Kỳ, châu Âu... thậm chí quan chức ở các nước dân chủ mới nổi như Đài Loan, Nam Hàn cũng trong sạch hơn rất nhiều.

Điều đó không có gì khó hiểu vì trong thể chế cộng sản, quyền lực tập trung vào một số nhân vật chớp bu trong đảng cầm quyền mà không ai kiểm soát hay chế ngự được. Các quan chức trong guồng máy cai trị chỉ cần được lòng “bác Tổng” thì có thể mặc sức vơ vét; những kẻ chẳng may “bị lộ” là do bị thất sủng trong các cuộc đấu đá nội bộ hoặc do ăn chia không sòng phẳng. Ngược lại, thể chế dân chủ tam quyền phân lập có các cơ chế kiểm soát lẫn nhau, không cho ai có quyền lực tuyệt đối, không cho tổ chức, cá nhân nào đứng trên pháp luật để tác oai tác quái. Các cựu tổng thống Park Geun Hye của Nam Hàn, Trần Thủy Biển của Đài Loan... đều đã bị tòa án các nước này lôi ra trước vành móng ngựa và xử những bản án nặng nề do hành vi tham nhũng hoặc qua mặt pháp luật của họ.

Ở Việt Nam, ông Trọng và đảng của ông “lãnh đạo toàn diện và tuyệt đối”, không bị ai kiểm soát. Ông Trọng có lần nói với đàn em rằng cương lĩnh của đảng ông có giá trị cao hơn hiến pháp. Khi một quan chức, đảng viên vi phạm pháp luật thì “sau khi có kết luận của Ủy ban Kiểm tra, kỷ luật Đảng làm trước, kỷ luật hành chính tiếp theo, rồi mới đến kỷ luật hình sự, gần như thành lý luận về phòng, chống tham nhũng, thành bài học để giai đoạn sắp tới tiếp tục làm thế nào cho tốt”, ông Trọng nói tại cuộc tiếp xúc dân trên.

Và, các tội phạm, thay vì bị trừng phạt đích đáng theo luật thì “Chính bản thân họ cũng nhận ra, xin lỗi Đảng, xin lỗi Tổng bí thư và hứa hẹn thế này, thế khác”, ông Trọng nhấn mạnh. Gần đây người dân có dịp cười giêú trước hiện tượng nhiều quan chức tham nhũng khi ra trước vành móng ngựa đều khóc như cha chết, kêu van ông Trọng bỏ chút thời giờ

dòm xuống cái tòa án đang xử rắn năn nỉ ôi rằng suốt cuộc đời chúng đi theo cách mạng rất trung thành và không hề có ý phản bội lại đảng, trong lúc ông đảng trưởng lại rất “nghen ngào” khi quyết định xử các “đồng chí đồng đội” của đảng!

Ông Trọng đã cố tạo dấu ấn cho thời gian cầm quyền của mình bằng việc lập ra cái “lò” đốt tham nhũng, bắt đầu công cuộc “đả hổ diệt ruồi” của ông Tập Cận Bình bên Tàu. Ông đã nhiều lần đòi hỏi các đảng viên của ông phải “tu dưỡng đạo đức”, “học tập và làm theo tấm gương...” nhưng lò của ông càng đốt thì cùi to cùi nhỏ sinh sôi càng nhiều; càng học tập tu dưỡng thì tham nhũng càng phát triển như nấm sau mưa, quy mô của tham nhũng càng phình ra, lên tới hàng ngàn tỷ đồng mỗi vụ.

Gần đây ông lại có “sáng kiến” thành lập các ban chỉ đạo về phòng chống tham nhũng tiêu cực cấp tinh thành, do các ông bí thư đảng ở đó phụ trách - một trò mèo mà ai cũng thấy là vô ích, vô nghĩa. Làm thế nào mà ban phòng chống tham nhũng của tinh có thể phát hiện và xử lý

tham nhũng khi chính các quan đầu tinh, cầm đầu cái ban đó lại là những ông bà trùm tham nhũng?

Như vậy, cái gốc của vấn nạn tham nhũng ở Việt Nam là do quyền lực không bị kiểm soát của DCSVN làm cho cán bộ đảng viên dễ bị tha hóa, rồi sau khi vi phạm pháp luật lại được đảng bao che, gio cao đánh khẽ theo cái “lý luận về phòng, chống tham nhũng” của đảng, khiến cho mọi ý đồ diệt trừ tham nhũng đều chỉ mua vui cho dân chúng được vài trống canh.

Tham nhũng đã là một hệ thống từ trên xuống dưới, không phải là “một vài cành cây sâu mọt” mà là cả thân cây, từ rễ đến ngọn. Muốn diệt trừ nó không khó, nhưng cần phải

dào cả gốc, diệt cả rễ chứ không chỉ cắt cành. Khi cái gốc cây vẫn còn thì cắt cành này nó sẽ nảy ra cành khác, có khi còn sâu mọt hơn.

Chừng nào ông đảng trưởng Nguyễn Phú Trọng mới nhận ra rằng để diệt trừ tham nhũng thì phải “dào tận gốc, trốc tận rễ” cái thể chế đảng trị cực quyền, xây dựng dân chủ để người dân thường có quyền cử ra người đại diện cho họ vào bộ máy cai trị, để các nhánh quyền lực kiểm soát lẫn nhau, để báo chí tự do thực hiện quyền giám sát của người dân đối với việc quản trị đất nước? Bị nhòi sọ trong cái hệ tu tuồng Mác-Lênin lạc hậu và phản động, chắc chắn ông ta và đảng của ông sẽ không bao giờ nhận thức được chân lý của thời đại để thay đổi.

LÒ ÔNG TRỌNG BAO GIỜ HẾT CỦI?

Với người dân trong nước, hành vi tàn tận lương tâm, trực lợi trên nỗi đau khổ của đồng bào, của các bị cáo trong vụ Việt Á quá sức kinh khủng, cho nên nhiều người cảm thấy hả hê trước việc các nghi phạm bị bắt và bị “khui ra” những khối tài sản khổng lồ do tham nhũng mà có. Một số người cho rằng việc bắt giam các quan tham ở cấp bộ trưởng cho thấy quyết tâm chống tham nhũng của ông Trọng và ĐCSVN khi tham nhũng đang đe dọa sự tồn vong của đảng này.

Ngay đến những chuyên gia quốc tế như Giáo sư Carl Thayer ở Úc cũng nhận định chiến dịch chống tham nhũng của ông Trọng đang trên đà “tiến rất nhanh”; trang mạng Bloomberg cho rằng lò chống tham nhũng có vẻ như được thổi bùng lên lại khi Việt Nam đang tìm cách củng cố sức hấp dẫn như một điểm đến cho đầu tư nước ngoài giữa bối cảnh căng

thẳng thương mại giữa Mỹ và Trung Quốc gia tăng.

Tuy nhiên, có không ít người nghi ngờ khả năng chống tham nhũng của một đảng độc tài toàn trị nhu ĐCSVN. Suy cho cùng tất cả các nghi phạm tham nhũng đều là người của đảng, được đảng đưa lên các vị trí quản lý xã hội, trao cho họ những quyền lực không bị người dân kiểm soát nên tham nhũng là tất yếu.

Chuột già “đau xót” cho đám đàn em chẳng may sa lưới trong các vụ tham nhũng. Ông Trọng rất “đau xót” nhưng coi đây chỉ là những cành nhánh sâu mọt phải cắt bỏ.

(Biếm họa của Han Hi)

Tham nhũng ban đầu chỉ là những hành vi trực lợi, biến thủ công quỹ, đất đai nhà cửa để làm lợi cho cá nhân đã biến tướng dần thành một hệ thống khép kín, từ trên xuống dưới với vô số hình thức đa dạng như tham nhũng quyền lực, tham nhũng danh hiệu... Trong một nền kinh tế thị trường kèm cái đuôi “định hướng xã hội chủ nghĩa”, các quan chức của

đảng nghiêm nhiên trở thành những ông chủ tu bản nắm trong tay nhiều tài sản, tài nguyên của quốc gia. Các quan chức này lại câu kết với giới doanh thương cá mập tìm đủ mọi cách - kể cả cuồng bức bằng quyền lực nhà nước - để trực lợi.

Trong vụ Việt Á chấn hàn, có một sự câu kết, phối hợp rất nhịp nhàng giữa các bộ Y tế, Khoa học và Công nghệ, Văn phòng Thủ tướng... để dựng lên một nhóm nghiên cứu giả, nhập sản phẩm Trung Quốc với giá rẻ chất lượng kém nhung được các bộ ngành phù phép thành giá cao và bắt buộc người dân phải “ngoáy mũi” để tiêu thụ sản phẩm đó, thu về 4,000 tỷ đồng nhung gây ra hàng ngàn cái chết oan khuất cho người dân.

Tương tự như vậy là vụ câu kết giữa Bộ Y tế với công ty VNPharma nhập thuốc trị ung thư giả, giữa Bộ Ngoại giao, Bộ Giao thông Vận tải và hàng Vietnam Airlines tổ chức những chuyến bay “giải cứu” với giá trên trời, thu lợi vài ngàn tỷ đồng chia chác cho nhau. Tham nhung, từ hành vi của những kẻ gian trong guồng máy đảng và nhà nước, đã trở thành hành vi tập thể của cả một chính quyền, một đảng chính trị, một thể chế nhằm bóc lột người dân bằng mọi thủ đoạn. Có người nhận xét hợp lý rằng “chiêu trò trực lợi của chính quyền cộng sản đã phát triển rất cao, thành những bộ máy trực lợi”.

Khi tham nhung đã trở thành hệ thống như vậy thì việc “đốt lò” mà báo The Diplomat gọi là “đứa con tinh thần” của ông Nguyễn Phú Trọng chẳng thể nào giải quyết tận gốc được. Củi vào lò nhung cái thể chế sinh ra củi thì vẫn còn đó thì lò không bao giờ hết củi. Bắt người mà không triệt hạ được cái “bộ máy trực lợi” thì người sau lên vẫn sẽ đi vào vết xe của người trước, cứ nhu thế bất tận. Chưa kể rằng, khi ông Trọng đốt

lò, ông luôn lựa củi, kẻ nào ăn chia không đầy đủ, không thán phục ông thì có cơ may biến thành củi nhung những kẻ trong phe cánh của ông, như Bộ trưởng Công an Tô Lâm, dù có ăn ngập mặt cũng chẳng hề hấn gì.

Để chấm dứt một vấn nạn mang tính hệ thống như chữa khối ung thư trong cơ thể thì cần phải thay đổi hệ thống, như người bệnh ung thư cần thay đổi lối sống, thói quen, cần giải phẫu, hóa trị, xạ trị chứ không thể uống vài viên thuốc giảm đau, hạ sốt mà được. Chừng nào người dân Việt Nam chưa có vai trò và tiếng nói trong việc điều hành xã hội, quyền lực nhà nước chưa được kiểm soát bằng thể chế tam quyền phân lập để kiềm chế lẫn nhau, chưa có báo chí tự do và độc lập để thực hiện sự giám sát của người dân thì chừng ấy căn bệnh tham nhung chưa chữa dứt được. Và ĐCSVN còn tiếp tục đói mặt với mối đe dọa sinh tử từ trong nội bộ của mình, vẫn tiếp tục kêu gào “đốt lò”, “học tập và làm theo...” rất chủ quan, và mị dân.

Và cái lò của ông Trọng sẽ không bao giờ hết củi, thậm chí còn cháy to hơn vì cái gốc sinh ra tham nhung vẫn còn, chưa biết bao giờ mới triệt hạ được. ■

**Chủ tịch UBND TP
Hà Nội Chu Ngọc
Anh (trái) và Bộ
trưởng Y tế Nguyễn
Thanh Long.
(Ảnh: VNE)**

CÂU NÓI “BẤT HỦ” TRONG NĂM: “MẸ NÓ! SỢ GIÀ!”

TÂM CỦA CHÍNH KHÁCH VIỆT NAM

Phạm Đình Trọng

1

Chủ nhà mời khách đến thăm thì chủ nhà phải đợi đón khách là thông lệ đã trở thành qui tắc ứng xử xã hội. Chỉ thăm viếng xã giao, không cầu cạnh, xin xỏ gì, phép xã giao sơ đẳng, từ giao tiếp cá nhân đến giao tiếp nhà nước, không khi nào khách lại thiếu tự trọng, hạ mình đến mức đến trước chủ nhà, chầu chực khá lâu, thừa thời gian buôn chuyện, tán gẫu, chui thè, thoái mái xả rác ngôn từ rồi chủ nhà mới xuất hiện.

Nhân chuyến đến Mỹ dự cuộc gặp cấp cao giữa Tổng thống Mỹ Joseph Biden với người đứng đầu Chính phủ các nước Asean, Thủ tướng Phạm Minh Chính dẫn đầu đoàn Chính phủ Việt Nam Xã hội Chủ nghĩa được Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Mỹ Antony Blinken tiếp xã giao (ngày 13 Tháng Năm 2022). Chỉ gặp Bộ trưởng nước chủ nhà mà Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh

Chính cùng cả đoàn quan chức tai to mặt lớn cấp Chính phủ Việt Nam phải chầu chực, đứng túm túm một đám, vật vờ chờ đợi thì cảm cảnh cho tư thế Thủ tướng và quan chức Chính phủ Việt Nam quá.

Nước Mỹ là đất nước của luật pháp. Mọi hành vi, ứng xử xã hội, từ người đứng đầu nhà nước đến người dân đều được luật pháp hoá. Camera cố định và di động có ở khắp

nơi để giám sát thực thi luật pháp trong xã hội. Hình ảnh ông Thủ tướng và quan chức Chính phủ Việt Nam Xã hội Chủ nghĩa chầu chực chờ gặp ông Bộ trưởng Mỹ được camera ghi lại cũng là điều bình thường.

Nhưng đoàn quan chức nhà nước cấp cao, cấp Thủ tướng, cấp Bộ trưởng, Thủ trưởng mà nhốn nháo túm túm, rầm ran buôn chuyện tầm phào, sử dụng

NHÌN NHỮNG QUAN CHỨC ĐỨNG ĐẦU CHÍNH PHỦ VIỆT NAM MANG TƯ THẾ ĐỊA CHÍNH TRỊ VIỆT NAM, MANG TẦM VÓC CỦA DÂN TỘC VIỆT NAM VĂN HIẾN ĐẾN CUỘC GIAO TIẾP QUỐC TẾ MÀ NHƯ XÃ VIÊN HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP TÚM TUM ĐẦU BỜ ĐỘI NGHE TIẾNG KẺNG XUỐNG ĐỒNG, NHƯ MẤY BÀ NỘI TRỢ RỒI VIỆC NGỒI LÊ ĐÔI MÁCH, NGƯỜI DÂN VIỆT NAM PHẢI NGAO NGÁN LẮC ĐẦU RỒI CÚI GẦM MẶT GIẤU ĐI NỖI THẤT VỌNG VỚI ĐÁM QUAN CHỨC MANG DANH CHÍNH PHỦ VIỆT NAM VÀ GIẤU ĐI NỖI XẤU HỔ VỚI THẾ GIỚI.

ngôn ngữ mách que, via hè “Mẹ nó! Sợ gì!” thì rất không bình thường. Cái không bình thường đó trở thành điều kinh ngạc, kì lạ với văn minh công nghiệp Mỹ. Hình ảnh kì lạ không bình thường liền được tung lên mạng xã hội Mỹ.

Thủ tướng, Bộ trưởng, Thủ trưởng thực sự đúng tầm phải là những chính khách. Thế giới đang đầy biến động dữ dội quyết định sự còn mất của trái đất, quyết định sự an nguy của loài người. Đất nước đang ngập những thử thách ngọt ngào. Người dân dù gian nan kiêm sống vẫn đau đớn

với vận mệnh nước mình và khắc khoải lo lắng cho số phận người dân Ukraine trước đạn pháo, tên lửa của độc tài Putin sầm sập trút xuống Mariupol, trút xuống Kharkiv. Nghi suy, lo toan của chính khách không thể đứng ngoài thời cuộc, đứng ngoài những vấn đề của người dân, không thể thấp hơn mặt bằng xã hội. Những lo toan

đó phải thường trực, dày áp trong nghi suy của chính khách, không có chỗ cho những chuyên vụn vặt, mách que chen vào.

Những chính khách đại diện cho một chính phủ, một đất nước, một nền văn hoá, gặp gỡ, giao

tiếp với những chính khách đại diện cho một chính phủ, một đất nước, một nền văn hoá khác, trước khi giao tiếp phải vừa tự tìm hiểu, vừa được chuyên gia ngoại giao và chuyên gia nghiên cứu về văn hoá nước sở tại bồi dưỡng, nhắc nhở về thân thế những yếu nhân, những nét đặc sắc, riêng tu của chính khách nước sở tại và cả những chính khách có mối liên hệ đặc biệt với Việt Nam.

Nhắc nhở cả hành vi, tu thế, ngôn ngữ ngoại giao. Không có được những kiến thức chính trị, cả những điều tối thiểu của văn hoá ngoại giao cũng không có được, ở ngay nhiệm sở Bộ Ngoại giao Mỹ, những quan chức Chính phủ Việt Nam vẫn bô bô gọi những chính khách Mỹ là thằng nọ, thằng kia nhu

**Người Mỹ gốc Việt
biểu tình phản đối Thủ
tướng CSVN Phạm
Minh Chính sang Mỹ
dự Hội Nghị Thượng
Định ASEAN-Hoa
Kỳ vào ngày 13 Tháng
Năm trước Tòa Bạch
Ốc tại Washington, DC
(Anh: RFA)**

ngôn ngữ mắng ông xe ôm chờ khách, nói chuyện với nhau ở vỉa hè, như ngôn ngữ ở chốn tú chiêng, bến xe, bến tàu.

Đi ra thế giới đầy biến động dữ dội, đến gặp những chính khách thế giới đang lo toan tổ chức thế trận hoà bình, dân chủ ngăn chặn độc tài gây chiến tranh xâm lược, lo toan bảo vệ sự công bằng, bình đẳng và độc lập của các dân tộc, lo toan cho vận mệnh loài người nhưng những quan chức Chính phủ Việt Nam ở vị trí chính khách chỉ nhuốm xám viễn hợp tác xã nông nghiệp túm tụm đầu bờ đợi nghe tiếng kẽm xuống đồng, như mây bà nội trợ rỗi việc, đầu óc trống rỗng, thời gian trống rỗng, ngồi lê đói mách. Rõ ràng, sòng phẳng, vắng, xin lập lại từ ông Thủ tướng Chính phủ Việt Nam Phạm Minh Chính đã văng ra khi chờ được gặp ông Bộ trưởng Ngoại giao Mỹ: Rõ ràng! Sòng phẳng! Mẹ nó! Có sợ gì đâu!

RỎ RÀNG, SÒNG PHẲNG,
NHỮNG QUAN CHỨC
CHÍNH PHỦ ĐÓ
KHÔNG XỨNG TẦM
CHÍNH KHÁCH.

2

Xuất thân từ công an, tướng công an Phạm Minh Chính được đảng cộng sản của công an và quân đội giành cho chiếc ghế Thủ tướng Chính phủ từ Tháng Tư, 2021. Hơn

một năm ở cương vị đứng đầu Chính phủ Nhà nước Việt Nam Xã hội chủ nghĩa, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã hai lần dẫn đầu đoàn Chính phủ Việt Nam ra thế giới, góp tiếng nói Việt Nam vào những vấn đề đang đặt ra với thế giới.

Cả hai lần ông Thủ tướng xuất thân từ công an dẫn đầu đoàn Chính phủ Việt Nam đi công cán nước ngoài đều có ông Bộ trưởng Bộ Công an Tô Lâm là nhân vật thứ hai của đoàn công cán. Tên Bộ trưởng Bộ Công an Tô Lâm trong danh sách đoàn công cán nước ngoài chỉ đứng sau tên Thủ tướng Phạm Minh Chính vốn cũng là tướng công an.

Bộ Công an và Bộ Quốc phòng là hai bộ sức mạnh của đất nước. Một sức mạnh đối nội và một sức mạnh đối ngoại. Bộ Quốc phòng chống giặc ngoại xâm bảo vệ toàn vẹn lãnh thổ của đất nước, là nơi thiết kế, tạo dựng mối liên kết với sức mạnh thời đại dân chủ, sức mạnh thời đại độc lập dân tộc trong công cuộc bảo vệ nền độc lập của quốc gia, nơi phải có tầm nhìn ra thế giới, phải hướng ngoại. Bộ Công an giữ gìn trật tự trị an, an toàn xã hội, giữ gìn sự bình yên của đời sống đất nước, bộ hoàn toàn hướng nội.

Hai chuyến công cán nước ngoài của Thủ tướng Phạm Minh Chính đều để góp tiếng nói với thế giới về những việc chung của loài người và của thế giới. Đầu Tháng Mười, 2021, Thủ tướng Phạm Minh Chính đến Anh tham dự Hội nghị về Biến đổi khí hậu, ngăn chặn ô

nhiễm bầu khí quyển, bảo vệ sự sống của trái đất. Giữa Tháng Năm, 2022, Thủ tướng Phạm Minh Chính đến Mỹ cùng Thủ tướng các nước ASEAN theo lời mời của Tổng thống Mỹ Joe Biden tham dự hội nghị hình thành và củng cố vành đai dân chủ Thái Bình Dương.

Vành đai dân chủ Tây bán cầu là hiệp ước liên minh phòng thủ Đại Tây Dương NATO ngăn chặn hiểm họa chiến tranh độc tài Nga. Vành đai dân chủ Đông bán cầu đang được Tổng thống Mỹ Biden thiết kế ngăn chặn nguy cơ Chinazi Tàu cộng bành trướng ra thế giới, thống trị thế giới. Vì vậy mới có cuộc gặp Biden – Asean.

Cả hai chuyến công cán nước ngoài của Thủ tướng Phạm Minh Chính đều không liên quan đến nội trị. Cả hai lần Thủ tướng xuất thân từ công an Phạm Minh Chính dẫn dắt đoàn Chính phủ Việt Nam xuất ngoại cho thế giới biết mặt, biết tên đều có Bộ trưởng Bộ Công an Tô Lâm, người đứng đầu bộ máy nhà nước hoàn toàn chỉ lo nội trị.

Ngày nay, sức mạnh quốc phòng của mỗi quốc gia ngoài sức mạnh nội lực còn có nguồn sức mạnh to lớn là sức mạnh của thời đại dân chủ, thời đại độc lập dân tộc. Bộ Quốc phòng không phải chỉ lo tổ chức xây dựng lực lượng vũ trang trong nước mà còn phải kiến tạo được thế trận liên kết với ý chí độc lập và thế trận dân chủ thế giới.

Nhưng cả hai lần Thủ tướng Phạm Minh Chính tổ chức

đoàn Chính phủ đi ra thế giới dân chủ, Bộ Công an nội trị đều có Bộ trưởng Tô Lâm tham gia trong khi Bộ Quốc phòng phải hướng ngoại thì chỉ có hai Thủ trưởng mờ nhạt, gần như vô danh, đến người dân trong nước cũng ít người biết đến tên tuổi. Đoàn đi châu Âu của Thủ tướng Chính năm 2021 có Thủ trưởng Quốc phòng, tướng Hoàng Xuân Chiến. Đoàn đi Mỹ của Thủ tướng Chính năm 2022 có Thủ trưởng Quốc phòng, tướng Phạm Hoài Nam.

Người dân trong nước từ cụ già đến đứa trẻ đều biết tên biết mặt ông Bộ trưởng Bộ Công an Tô Lâm. Biết vì tên ông Bộ trưởng Tô Lâm gắn liền với những vụ việc tai tiếng động trời nhưng

lại chôn vùi tâm chính khách xuống dưới mặt đất.

Tâm chính khách cao nhất trong nội trị là an dân. Bộ trưởng Công an Tô Lâm cho công an nửa đêm về sáng ngày 9 Tháng Một, 2020 phá cửa xông vào tận giường ngủ xá súng giết một đảng viên cộng sản có 59 tuổi đảng đang còn tham gia sinh hoạt đảng, giết một cụ già 85 tuổi đời đang là công dân lương thiện Lê Đình Kình ở thôn Hoành, xã Đồng Tâm, Mỹ Đức, Hà Nội. Pháp luật là để an dân. Vụ công an giết dân lương thiện Đồng Tâm là sự chà đạp khủng

khiếp lèn luật pháp. Với vụ việc giết dân lương thiện ở thôn Hoành, Đồng Tâm, phá an dân từ luật pháp, từ trái tim người dân, ông Bộ trưởng Bộ Công an Tô Lâm chỉ là con người công cụ của đảng cộng sản, không hề có con người chính khách.

Chính khách của đất nước thời thế giới hội nhập là đưa đất nước hội nhập với thế giới dân chủ văn minh, là mang tài, mang sức nâng cao vị thế Việt Nam trong thế giới văn minh. Nhưng vụ Bộ trưởng Bộ Công an Tô Lâm đích thân chỉ huy đội đặc nhiệm đột nhập nước

**Phạm Minh Chính trong chuyến công du Mỹ ngày 12 và 13
Tháng Năm 2022 (Ảnh: VNA)**

Đức bắt cóc Trịnh Xuân Thanh rồi thuê máy bay Slovakia đưa Thanh về nước đã để lại một tiếng xấu thậm tệ, một vết nhơ to lớn trong mối quan hệ Việt Nam với thế giới và Bộ trưởng Tô Lâm đã trở thành tội phạm với luật pháp nước Đức và luật pháp Slovakia.

Tháp tùng Thủ tướng Phạm Minh Chính đến nước Anh năm ngoái, Bộ trưởng Tô Lâm lại tạo ra tai tiếng động trời trên hệ thống truyền thông tiếng Việt và tiếng Anh khắp thế giới khi Bộ trưởng Tô Lâm sung sướng ngửa mặt, há mồm cho dầu bếp Thổ Nhĩ Kì đút miếng thịt bò dát vàng vào miệng. Đất nước đang nghèo khó, đại dịch Covid-19 lại đẩy kinh tế cả nước vào đình đốn, đẩy hàng triệu gia đình người Việt vào thiểu đói mà Bộ trưởng Tô Lâm ăn thịt bò dát vàng 2000 đôla một suất thì ông Bộ trưởng đó làm sao có thể là chính khách!

Bộ trưởng Công an chỉ lo nội trị lại đầy tai tiếng như vậy nhưng tuần chay nào cũng có nước mắt, chuyến xuất ngoại nào của Thủ tướng Phạm Minh Chính cũng có mặt thì suất xuất ngoại của Bộ trưởng Tô Lâm chỉ do tình cảm thân thiết, do mối quan hệ sâu xa giữa Thủ tướng Chính với Bộ trưởng Lâm, chứ hoàn toàn không phải do công việc, không phải do nhiệm vụ. Với thành viên nhu Bộ trưởng Tô Lâm, những chuyến đi ra thế giới của đoàn quan chức Chính phủ Chính càng không thể nâng cao vị trí, tu thế Việt Nam trong thế giới dân chủ văn minh.

3

Những quyền con người cơ bản, tối thiểu của người dân Việt Nam Xã hội chủ nghĩa đều bị hình sự hoá bởi những điều 109, 117, 331 Bộ Luật hình sự 2015. Hơn hai trăm người dân Việt Nam chỉ thực hiện quyền con người chính đáng đã bị các điều luật hình sự 109, 117, 331 buộc tội, phải nhận án tù mút mùa. Vậy mà ông Thủ tướng Chính khi đến Anh vào Tháng Mười Một 2021 dám hùng hồn tuyên bố: Tôi sẵn sàng đối thoại với bất cứ ai trên thế giới này về vấn đề nhân quyền.

Nhân quyền lớn nhất là lo cơm ăn áo mặc cho một trăm triệu dân, không để ai thiếu ăn thiếu mặc, khi khó khăn không bỏ ai lại phía sau. Tháng Năm, 2022 khi đến Mỹ ông Thủ tướng Chính lại dương dương tự tin: Tôi sẵn sàng đối thoại với bất cứ ai trên thế giới về dân chủ, nhân quyền ở Việt Nam! Dương dương như vậy là ông Thủ tướng Chính chẳng

hiểu gì về nhân quyền. Không hiểu về Nhân quyền thì không thể là chính khách của thời đại dân chủ văn minh.

Dịp khác tôi sẽ trả lại thưa chuyện về nhân quyền với ông Thủ tướng Chính. Ở đây tôi chỉ nói nỗi đau buồn về con người chính khách trống rỗng thiếu hụt trong những chính khách Việt Nam.

Chính khách là người có lí tưởng sống cao cả, có khát vọng được thể hiện, được đóng góp hết mình cho đời, cho nhân dân, đất nước và có vị trí, có quyền lực để thực hiện lí tưởng, khát vọng. Tâm thế, nghĩ suy và hành xử của chính khách đều vì đất nước, vì người dân, vì tiến bộ xã hội, không may mắn vì cá nhân riêng tư.

Ông tướng công an Phạm Minh Chính dành ưu ái cho ông tướng công an Tô Lâm có mặt trong tất cả những chuyến xuất ngoại của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính cho thấy ông Thủ tướng Phạm Minh Chính hành xử theo tình cảm riêng tư chứ không hành xử vì dân, vì nước.

CHÍNH KHÁCH LÀ
NGƯỜI CÓ LÝ TƯỞNG
SỐNG CAO CẢ, CÓ
KHÁT VỌNG ĐƯỢC
THỂ HIỆN, ĐƯỢC
ĐÓNG GÓP HẾT
MÌNH CHO ĐỜI,
CHO NHÂN DÂN,
ĐẤT NƯỚC VÀ CÓ VỊ
TRÍ, CÓ QUYỀN LỰC
ĐỂ THỰC HIỆN LÝ
TƯỞNG, KHÁT VỌNG.

Thoáng qua vài vụ việc trong đời sống xã hội và đời sống chính trị Việt Nam, thoảng qua vài gương mặt chính khách hàng đầu trên chính trường Việt Nam, người dân Việt Nam phải đau buồn và hổ thẹn nhận ra rằng quan chức ở tầm chính khách trong chính trường Việt Nam quá thiếu vắng những chính khách đích thực xứng tầm với dân tộc Việt Nam văn hiến, xứng tầm với thời đại dân chủ văn minh. ■

**MỘT VỤ ÁN
NHỐN NHÁO NĂM 2022**

Bí ẩn gì đằng sau vụ tịnh thất Bồng Lai?

Hiếu Chân

Từ một nơi nuôi dạy trẻ mồ côi tư nhân tại huyện Đức Hòa, tỉnh Long An, tịnh thất Bồng Lai bỗng nổi lên thành tiêu điểm thu hút dư luận cả trong và ngoài nước gần như suốt năm 2022.

Năm cháu bé ở tịnh thất Bồng Lai ăn mặc như “chú tiểu” đạt giải quán quân gameshow Thách thức Danh hài.
(Ảnh Facebook)

TỊNH THẤT BỒNG LAI - VÌ ĐÂU KHÔNG TỊNH?

Những tranh cãi chung quanh sự tồn tại và hoạt động của tịnh thất Bồng Lai (còn gọi là Thiền am bên bờ vũ trụ) kéo dài đã hai, ba năm nay từ khi một số thành viên thiếu niên sống ở đó tham gia và giành được giải cao trong các chương trình truyền hình giải trí (gameshow) The Voice, Thách thức Danh hài (2019), Tuyệt đỉnh Song ca (2017).

Những thiếu niên này để đầu trọc, mặc áo nâu sòng trông nhu tu sĩ Phật giáo, bị nhầm lẫn thành “chú tiểu”, và tất cả đều mang họ Lê, theo họ của chủ cơ sở và người nuôi dưỡng họ, ông Lê Tùng Vân. Chuyện “ly kỳ” ở tịnh thất Bồng Lai gợi trí tò mò của nhiều người và một số YouTuber nhanh chóng nhảy vào, dựng lên những câu chuyện giật gân về “quan hệ loạn luân” của ông già Lê Tùng Vân với con gái, sinh ra đám con cháu dưới vỏ bọc “trẻ mồ côi” chỉ vì tất cả đều mang họ Lê v...

Đã có những vụ rắc rối với pháp luật khi trưởng công an xã Hòa Khánh Tây, huyện Đức Hòa - nơi có tịnh thất Bồng Lai - đòi 300 triệu đồng để làm giấy chứng minh nhân dân cho ba cá nhân sống ở tịnh thất khi các em này có nhu cầu xuất cảnh sang Úc biểu diễn nghệ thuật. Vụ tống tiền này bị vỡ lở, ông Nguyễn Hoàn Hải, trưởng công an xã, bị kỷ luật cảnh cáo.

Rồi Tháng Mười 2019, cô sinh viên 22 tuổi Võ Thị Diêm My bỏ nhà ra đi; cha mẹ của cô là ông Võ Văn Thắng và bà Đoàn Thị Tuyết Mai cùng nhiều người khác kéo đến tịnh thất Bồng Lai và xông vào kiểm con. Họ không tìm thấy con, nhưng bà Châu Vinh Hóa, một người trong nhóm này đã cầm gạch ném vào mặt ông Lê Thanh Nhị Nguyên, người đang sinh sống tại tịnh thất, gây thương tích 13%. Cuối năm ngoái bà Hóa bị tòa kết án hai năm tù treo, bốn năm thử thách, bồi thường cho bị hại tám triệu đồng.

Sang ngày 5 Tháng Một 2022, nhiều báo như Truyền hình Việt Nam (VTV), Tiền Phong, Pháp Luật TPHCM, Người Lao Động, Dân Trí.... đồng loạt đưa tin Cơ quan An ninh điều tra thuộc Công an tỉnh Long An đã khởi tố vụ án tịnh thất Bồng Lai để điều tra ba tội danh gồm: Lừa đảo chiếm đoạt tài sản, Lợi dụng quyền tự do dân chủ để xâm phạm lợi ích của chủ thể khác, và đặc biệt là tội Loạn luân.

Tất cả các báo đài đều lấy một nguồn tin duy nhất là Công an tỉnh Long An, nhưng đều không nói rõ những người ở tịnh thất Bồng Lai đã có những hành vi phạm pháp gì.

Để thỏa mãn sự hiếu kỳ của rất đông người dùng mạng xã hội, một số du luận viên đã xoáy vào cái gọi là “tội loạn luân”, dẫn chứng những kết quả khám nghiệm gen di truyền ADN rất đáng ngờ của công an Long An để cáo buộc ông

Câu chuyện tịnh thất Bồng Lai những tưởng chỉ là một vụ tranh chấp dân sự giữa những nhóm công dân có quyền lợi khác nhau và nhiệm vụ của chính quyền là kiểm soát không để tranh chấp bùng lên thành xung đột gây mất trật tự xã hội hoặc tổn thất sinh mạng và tài sản. Thế nhưng những diễn biến gần đây cho thấy vụ tịnh thất Bồng Lai đã chuyển thành một vụ án chính trị.

Sau vụ đó, vợ chồng ông Thắng bà Mai vẫn tiếp tục “đối đầu” với tịnh thất Bồng Lai, lôi kéo lực lượng công an, truyền hình địa phương và nhiều YouTuber như bà Nguyễn Phương Hằng của công ty Đại Nam nhiều lần kéo đến tịnh thất gây rối, đòi người và nhiều thủ đoạn khác. Mới đây khi công an đến lục soát và bắt người ở tịnh thất Bồng Lai, người ta thấy có mặt cả ông Thắng và bà Mai, không hiểu họ có vai trò gì trong đội sai nha đó.

TỪ TỘI HÌNH SỰ THÀNH TỘI CHÍNH TRỊ

Hôm 4 Tháng Một 2022, hệ thống báo chí nhà nước do đảng Cộng sản Việt Nam chỉ đạo đồng loạt đăng bài cơ quan an ninh điều tra Công an tỉnh Long An đã khám xét và khởi tố vụ án liên quan đến tịnh thất Bồng Lai, với cáo buộc lợi dụng tôn giáo để trục lợi.

chủ tịnh thất Bồng Lai Lê Tùng Vân “ăn nằm với hai con gái ruột”, “sinh ra từ ba đến 11 người con” (?).

Nhiều du luận viên trên mạng Facebook đã chia sẻ rộng rãi thông tin này với sự khoái trá mà không thèm để ý ông Vân đã 90 tuổi, không thèm quan tâm đến quyền nhân thân và hậu quả của lời cáo buộc đó đối với cuộc sống của các “nạn nhân” là các em nhỏ mồ côi trong tịnh thất Bồng Lai hay những ý kiến chuyên môn bác bỏ “vụ ADN” như phân tích về y học của Giáo sư Nguyễn Văn Tuấn ở Úc, về luật tố tụng của luật sư Đặng Đình Mạnh ở Sài Gòn.

Sang ngày 7 Tháng Một 2022, như có một sự điều khiển từ trong bóng tối, các báo đồng loạt gỡ bỏ những tội danh “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản”, “Loạn luân”, chỉ còn một tội danh duy

nhất mang tính chính trị là “Lợi dụng quyền tự do dân chủ...theo điều 331 Bộ luật Hình sự”.

Bản tin của báo Tuổi Trẻ, ra ngày 7 Tháng Một, dẫn nguồn từ đại diện ban giám đốc Công an tỉnh Long An: (trích) “Trên cơ sở chứng cứ thu thập, sau khi viện kiểm sát cùng cấp phê duyệt, ngày 5-1, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Đức Hòa đã ra quyết định khởi tố bị can đối với 4 trưởng hợp gồm Lê Tùng Văn (90 tuổi), Lê Thanh Hoàn Nguyên (32 tuổi), Lê Thanh Nhất Nguyên (31 tuổi) và Lê Thanh Trung Dương (27 tuổi) về tội ‘lợi dụng quyền tự do dân chủ xâm phạm lợi ích của tổ chức, cá nhân’”.

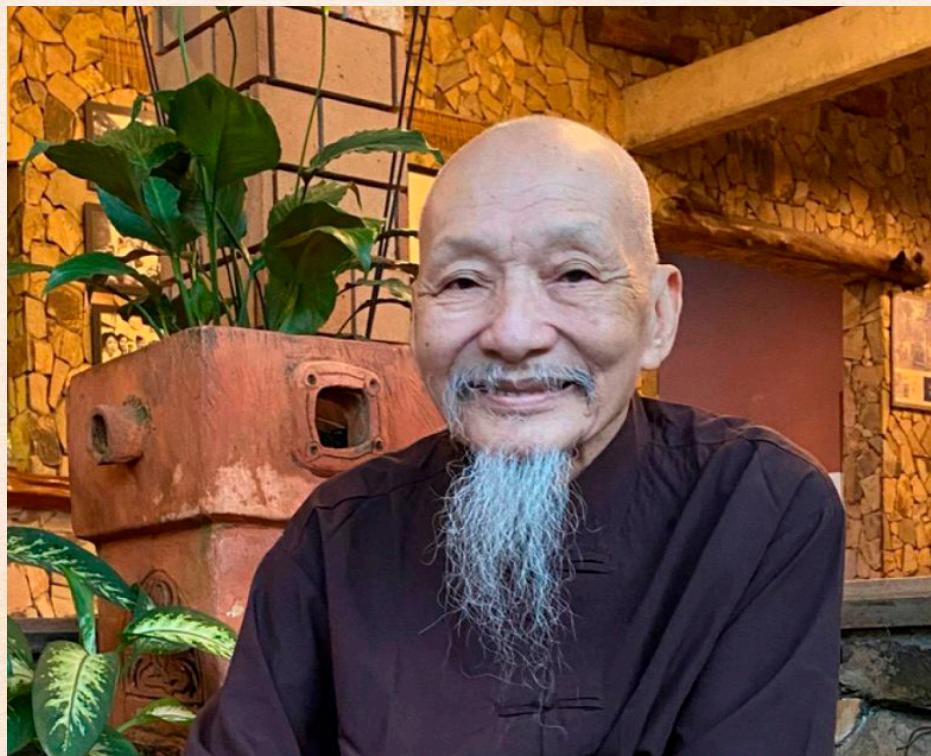
Tại sao có chuyện thay đổi tội danh từ hình sự sang chính trị? Nên để ý, tội danh “Lợi dụng quyền tự do dân chủ... theo điều 331 Bộ luật Hình sự” mà Công an Long An vừa cáo buộc bốn người của tịnh thất Bồng Lai là một tội chính trị thường được viện dân để dàn áp những người bất đồng chính kiến.

Đây cũng chính là tội danh mà tòa án huyện Thới Lai thành phố Cần Thơ đã tuyên phạt bốn thành viên của nhóm Báo Sạch (Trương Châu Hữu Danh, Nguyễn Phước Trung Bảo, Lê Thế Thắng và Đoàn Kiên Giang) tổng cộng 14 năm sáu tháng tù sau một phiên tòa “án bở túi” vào Tháng Mười năm 2021. Điều 331 Bộ luật Hình sự là một trong ba điều luật mà mới đây nhiều tổ chức xã hội dân sự trong nước và hải ngoại đã đề nghị hủy bỏ, cùng với điều 109, 117 của Bộ luật Hình sự 2015 - những điều luật từng bị Liên Hiệp Quốc cho là có nội dung mờ hờ.

Chúng tôi cho rằng, Công an đã nhận ra việc truy tố tội hình sự với tịnh thất Bồng Lai là không có căn cứ nên chuyển sang truy tố về chính trị.

MỘT THỦ ĐOẠN QUEN THUỘC

Khó mà buộc tội những người ở tịnh thất Bồng Lai vào tội lợi dụng tôn giáo để trục lợi nhu tin báo chí ngày 4 Tháng Một. Những người ở tịnh thất Bồng Lai khẳng định họ để đầu trọc, mặc áo nâu sòng nhưng họ không là “sư già” mà chỉ là

Ông Lê Tùng Văn (Vov)

người tu tại gia; tịnh thất không phải là chùa mà là nhà riêng; trong nhà có bàn thờ Phật nhưng không liên quan tới Giáo hội Phật giáo Việt Nam (quốc doanh).

Không có luật lệ nào cấm người dân thờ Phật, trưng bày tượng Phật hoặc để đầu trọc, mặc áo nâu. Làm thế nào buộc tội họ “lợi dụng tôn giáo” khi người dân có quyền có niềm tin tôn giáo mà không nhất thiết phải ở trong một giáo hội nhất định? Có người nói tịnh thất Bồng Lai tu theo pháp môn Bửu Sơn Kỳ Hương - một giáo phái ở các tỉnh miền Tây được cho là tiền thân của các giáo hội Phật giáo Hòa Hảo, Tứ Ân... - chúng tôi chưa kiểm chứng được mà đầu như vậy thì cũng không phải là phạm pháp.

Tố cáo tịnh thất Bồng Lai trực lợi từ thiện, xâm phạm lợi ích của các tổ chức cá nhân khác cũng không có căn cứ. Tịnh thất là nhà riêng của vợ chồng ông Lê Tùng Vân; họ tự mua đất, tự xây nhà, những người đến cư trú đều tự nguyện, có “đăng ký tạm trú” với chính quyền địa phương. Một số người lớn lên từ tịnh thất này, đã ra đời để làm việc - như anh Lê Thanh Minh Tú, một trẻ mồ côi sống ở tịnh thất Bồng Lai từ 1988 đến 2019 - khi nói chuyện với đài Á Châu Tự Do đều tỏ lòng biết ơn và trân trọng các thầy, các cô ở tịnh thất mà không có chút biểu hiện bị lợi dụng nào. Cũng chưa thấy có người đóng góp nào lên tiếng nói những người ở tịnh thất Bồng Lai trực lợi hay lừa đảo tiền bạc; nhà cầm quyền căn cứ vào đâu để nói họ xâm phạm lợi ích của tổ chức cá nhân khác?

Trong quá khứ, việc công an bắt người với một tội danh hình sự nào đó, sau khi bắt xong mới đổi tội danh sang tội chính trị là thủ đoạn không mới. Ông tiến sĩ Cù Huy Hà Vũ bị bắt ở Sài Gòn vì tội mua dâm, chứng cứ là hai bao cao su đã sử dụng tìm thấy trong phòng khách sạn ông ở, nhưng ông lại bị khám nhà ở Hà Nội và bị tù vì tội “tuyên truyền chống nhà nước” theo điều 88 Bộ luật Hình sự. Ông Nguyễn Văn Hải

TỊNH THẤT BỒNG LAI CÓ TỘI HAY BI ĐÀN ÁP?

Do sự nhiễu loạn thông tin, chúng tôi không thể xác quyết ông Lê Tùng Vân và tịnh thất Bồng Lai thật sự có tội hay bị nhà cầm quyền đàn áp; dù luận trong nước hiện chia thành nhiều phe tố cáo lẫn nhau, rất khó tìm được sự thật, khó phân biệt đâu là dữ kiện khách quan, đâu là “tin giả” được loan ra một cách cố ý.

Hệ thống báo chí trong tay nhà nước cộng với đồng đảo dư luận viên, lực lượng AK47 túc trực trên các mạng xã hội Facebook, YouTube liên tục loan tin, bình luận theo hướng thay tòa án kết tội tịnh thất Bồng Lai, dựa theo các tin tức đưa ra từ cảnh sát điều tra hoặc bịa đặt tráng trộn nhằm dân dắt dư luận theo ý đồ của nhà cầm quyền. Việc tiếp cận những người ở tịnh thất để tìm hiểu quan điểm của họ hầu như không thể thực hiện được.

Vì lẽ đó, tại thời điểm này khó nói chắc ông Lê Tùng Vân và tịnh thất Bồng Lai có tội như cáo buộc của công an và tuyên truyền của nhà nước, mà cũng khó khẳng định họ hoàn toàn vô tội khi sự việc chưa được điều tra một cách khách quan và thấu đáo.

Việc tung hỏa mù tịnh thất Bồng Lai “loạn luân”, “trục lợi” để chuẩn bị dư luận rồi bắt giam một số người của tịnh thất với cáo buộc “lợi dụng quyền tự do dân chủ” đã một lần nữa lặp lại cái thủ đoạn quen thuộc của công an cộng sản nhằm phục vụ một ý đồ chính trị khác của chế độ. Có điều, những người ở tịnh thất Bồng Lai đã có những hành vi “lợi dụng tự do dân chủ” gì thì vẫn chưa thấy nhà cầm quyền công bố.

(Điều Cày) bị bỏ tù vì tội “trốn thuế” nhưng khi mãn hạn tù lại bị giam tiếp về tội “tuyên truyền chống nhà nước” như ông Hà Vũ...

Và chắc không nơi nào thực hiện thủ đoạn vu cáo này tốt hơn Công an tỉnh Long An - nơi các điều tra viên đã tung ra chợ mua con dao, cái thớt làm “tang chứng vật chứng” để kết án tử hình Hồ Duy Hải - một vụ án “giết người” kéo dài đã hàng chục năm vẫn chưa có kết luận cuối cùng.

Có điều theo suy luận thông thường, những người bị cáo buộc tội danh “Lợi dụng quyền tự do dân chủ...” đa số là người vô tội nhu nhóm Báo Sạch nói ở trên, đơn giản vì không ai có thể lợi dụng cái mà họ không có. Cái tội của tịnh thất Bồng Lai có lẽ nằm ở chỗ đây là một cơ sở nuôi trẻ em mồ côi không thuộc sự kiểm soát của chính quyền, nhưng lại huy động được sự đóng góp của xã hội và làm khá tốt công việc nuôi dạy trẻ.

Nhà cầm quyền nhìn thấy ở đây một mầm mống của xã hội dân sự trong hoạt động thiện

nguyễn về giáo dục nên quyết ra tay bóp chết ngay trong trứng nước? Cũng có thể nhà cầm quyền coi đây là một “cơ sở tôn giáo tự phát” không nằm trong giáo hội quốc doanh, nhà nước không kiểm soát được nên không thể cho tồn tại.

Thối bùng vụ tịnh thất Bồng Lai tại thời điểm này, lôi kéo cả xã hội vào cuộc, còn có thể do nhà cầm quyền muốn đánh lạc hướng dư luận khỏi những vấn đề nóng bỏng khác của đất nước. Thất bại thảm trong việc phòng chống dịch COVID-19, kinh tế suy sụp, đời sống người dân khốn khổ, Trung Quốc cấm nhập cảnh làm hàng trăm ngàn tấn nông sản bị tắc nghẽn ở biên giới, vụ “dì ghẻ” bạo hành giết bé gái tám tuổi, và đặc biệt vụ thông đồng lũng đoạn quy mô chưa từng có mang tên bộ xét nghiệm Việt Á... đang gây phẫn nộ trong mọi tầng lớp dân chúng. Nhà cầm quyền Hà Nội cần một vụ lùm xùm mới, ly kỳ và có sức hút dư luận để người dân quên đi bộ mặt nhem nhuốc, bỉ ổi của giới lãnh đạo chớp bu. Tịnh thất Bồng Lai và những con người thấp cổ bé miệng, phải chăng đã bị đem “tế thần” để cứu nguy cho đảng và chính phủ trong cơn bão dư luận trái chiều?

Bên trong tịnh thất Bồng Lai.
(Ảnh Facebook)

Nếu không như vậy thì khó có lý do nào để hiểu tại sao một cơ sở nuôi dạy trẻ em mồ côi nhu tịnh thất Bồng Lai, lại có thể biến thành một vụ án chính trị, bị truy tố với một tội danh vẫn thường được dùng để trấn áp các nhà hoạt động dân chủ và nhân quyền. Từ vụ án này, có thể khẳng định trong chế độ độc tài toàn trị ở Việt Nam hiện nay không ai được an toàn, ai cũng có thể bị chụp mũ “lợi dụng tự do dân chủ” và bị tống giam dù chỉ làm những việc đơn giản, vô hại. ■

Ngày 2 Tháng Mười Một 2022, TAND tỉnh Long An mở phiên tòa phúc thẩm xem xét kháng cáo kêu oan từ sáu bị cáo tại Tịnh thất Bồng Lai (còn gọi là “Thiền am bên bờ vũ trụ” ở xã Hòa Khánh Tây, huyện Đức Hòa, tỉnh Long An). Ông Lê Tùng Vân vắng mặt. Trước đó, ngày 21 Tháng Bảy, TAND huyện Đức Hòa, tỉnh Long An đã tuyên án sáu bị cáo liên quan Tịnh thất Bồng Lai; trong đó, ông Lê Tùng Vân lãnh mức án cao nhất là năm năm tù về tội “lợi dụng quyền tự do dân chủ xâm phạm lợi ích của nhà nước, tổ chức, cá nhân”.

TÙ CUỘC SONG ĐẤU CỦA CÁC THẦY TU

Hiếu Chân

Số là khi trả lời phỏng vấn báo Dân Trí ở trong nước ngày Thứ Tư 17 Tháng Tám 2022, ông sư Thích Nhật Từ nói “việc cúng dường như ở chùa Ba Vàng là không phù hợp”.

Ông muốn nhắc lại chuyện trong dịp lê Vu Lan Rằm Tháng Bảy âm lịch vừa qua, chùa Ba Vàng ở Quảng Ninh, do ông đại đức Thích Trúc Thái Minh trụ

Một cuộc đấu khẩu giữa hai thầy tu nổi tiếng (và tai tiếng) trong hàng giáo phẩm của Giáo hội Phật Giáo Việt Nam đã gây xôn xao mạng xã hội và đem lại cho người dân những cái lắc đầu ngao ngán.

trì, đã tổ chức cho chu tảng của chùa đi “khất thực”, có quay phim chiếu rộng rãi trên mạng xã hội. Nhưng thay vì đi chân đất ôm bình bát để bá tánh đặt thức ăn vào, đoàn sư sai của ông Trúc Minh lại nhận rất nhiều những nhành hoa, mỗi bông hoa có kẹp những tờ tiền giấy. Hình ảnh những thiện nam tín nữ, cả trẻ em, quỳ mọp trước mặt mấy ông thầy chùa, trông rất phản cảm và nhiều người đã lên mạng phản ứng. Chính quyền thành phố Uông Bí tỉnh Quảng Ninh thậm chí đã yêu cầu chùa Ba Vàng rút các video clip về chuyến đi “khất thực” đó xuống.

Một ngày một đêm sau phát ngôn của ông Nhật Từ, ông Trúc Minh của chùa Ba Vàng lên mạng xã hội “mắng” lại: “Nhượng tọa Nhịp Nhật ừ nên nhìn lại chính mình trước khi phê phán chùa Ba Vàng”.

Thế là có chuyện vui lâu lăm mới thấy cho dân chúng trên mạng bàn tán: Hai ông sư vặc nhau. Có người “ác khẩu” bảo giống hai con bò húc nhau! Do hai ông sư Nhật Từ - Trúc Minh đều có “tiếng tăm” trong giới sư quoc doanh nên cuộc đấu bò thu hút rất đông khán giả vào xem và bình luận nhặng xỉ.

Ông thầy tu Thích Nhật Từ, tức Trần Ngọc Thảo.
(Ảnh: FB chùa Giác Ngộ)

Ông Thích Nhật Từ, thế danh Trần Ngọc Thảo, thì danh nổi như cồn, không chỉ vì ông là “chức sắc cao cấp”: Phó trưởng ban Ban Trị sự kiêm trưởng Ban Phật giáo Quốc tế, Giáo hội Phật giáo Việt Nam TPHCM, Phó viện trưởng thường trực Học viện Phật giáo Việt Nam tại TPHCM, Ủy viên Hội đồng trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Ông nổi nhất sau vụ án Tịnh thất Bồng Lai hay Thiền am Bên Bờ Vũ Trụ mà phiên tòa hôm 26 Tháng Bảy đã kết án sáu người của Tịnh thất hơn 25 năm tù, trong đó cụ ông Lê Tùng Vân, 90 tuổi, bị 5 năm tù giam. Họ bị kết tội “lợi dụng các quyền tự do dân chủ xâm phạm lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân” mà một trong các hành vi bị xử tội là dám gọi “ông Thích Nhật Từ ngu nhu bò”. Từ đó, trên cõi mạng ảo, ông Nhật Từ có thêm tục danh “Bò”, dù không ít người phản đối rằng so sánh như thế là hạ nhục con bò!

Nếu ông Nhật Từ trấn giữ phương Nam thì ông Thái Minh tung hoành phương Bắc. Chùa Ba Vàng ở Quảng Ninh nổi tiếng là nơi tổ chức “giải vong” cho hàng ngàn người, thu hàng trăm tỷ đồng từ những người đến “thỉnh oan linh oan gia trái chủ”. Không biết chùa này theo giáo phái nào khi truyền bá quan niệm những người gặp chuyện không may trong đời là do bị “vong linh” của người đã khuất ám theo quấy nhiễu, muốn tai qua nạn khôi thì phải đưa tiền cho chùa cúng “giải vong”. Mỗi lễ cúng “giải

**Trò khất thực phản cảm của ông sư
Thích Trúc Thái Minh, tức Vũ Minh
Hiếu, chùa Ba Vàng.**
(Ảnh: Facebook Chùa Ba Vàng)

vong” nhà chùa thu của “trái chủ” vài chục triệu đồng, có vụ người dân phải nộp tới 950 triệu đồng, theo tin BBC.

Về vụ khất thực mùa Vu Lan của chùa Ba Vàng, ông Nhật Từ lên mặt dạy dỗ: “Đức Phật đã quy định, khi khất thực sẽ không tiếp nhận tiền tài, hoa, chủ yếu gieo duyên cúng thức ăn. Do đó, việc cúng dường như ở chùa Ba Vàng là không phù hợp”.

Đáp lại, ông Thái Minh khẳng định “chư tăng chùa Ba Vàng khất thực tùy thí đắc thọ, nhận tiền cúng dường của Phật tử để nuôi thân mặng, hoằng dương Phật pháp và góp phần cùng chính quyền thực hiện chính sách an sinh xã hội là đúng pháp Phật, đúng pháp luật, phù hợp với sinh hoạt Phật giáo trong và ngoài nước hiện nay” và nêu ra một loạt hoạt động nhận cúng dường bằng tiền của ông Thích Nhật Từ.

Xem ra, trong thủ đoạn thao túng tâm lý người dân, khai thác thói mê tín của công chúng bình dân để trực lợi thì hai ông sư này bên tám lạng

bên nửa cân, không ai chịu ai. Có điều hành vi và ngôn từ của cả hai ông đều hết sức xa lạ với giáo pháp của Đức Phật, của Phật giáo Việt Nam truyền thống. Không có tăng sĩ thuần thành nào mượn thế lực cưỡng quyền đẩy người khác vào tù chỉ vì một lời bình phẩm, sân si như Nhật Từ; không có lời kinh nào nói phải cúng dường cho nhà chùa để “giải vong” nhu Thái Minh.

Tất cả chỉ là những trò bịa bợm để làm tiền trong một xã hội nhiều nhương loạn lạc, giá trị đảo lộn, người dân hoang mang không còn biết tin vào điều gì ngoài những thế lực huyền bí được các thầy chùa tô vẽ là có thể mang lại hạnh phúc hay gây ra đau khổ cho họ. Thời này, người ta bạt nui phá rừng để xây chùa thật to, đúc tượng thật lớn nhưng tín hữu đến chùa không phải để tụng kinh niệm Phật, tìm sự an yên trong tâm hồn, mà để cầu tiền tài danh vọng, cầu thăng quan tiến chức, thậm chí để trù ẻo cho đối phương sớm ngã ngựa!

Cuộc đấu khẩu giữa hai ông sư hổ mang mới chỉ bắt đầu, diễn tiến thế nào chưa biết được. Chắc hai ông sẽ phải thu xếp, hoặc bỏ qua, hoặc giải hòa sao cho sự việc không gây ôn ào quá mức trong dư luận, không gây khó chịu cho cấp trên của các ông là “cục cảnh sát tôn giáo”, Bộ Công an. Nếu không bớt lòng tham, không khéo thu xếp, các ông có thể bị khiển trách, bị lột lon, bị khai trừ đảng và bắt hoàn tục; khi đó thì đừng đổ thừa cho “oan gia trái chủ”!

“TU HÀNH” THỜI MẠT PHÁP!

Thái Hạo

Trong vụ Thiên Am, Trần Ngọc Thảo (tức Thượng tọa Thích Nhật Từ) đã có đơn tố cáo những người trong Thiên Am bởi cho rằng những người này đã xúc phạm danh dự cá nhân của ông khi nói “Thích Nhật Từ ngu như bò”.

Khi trả lời phỏng vấn báo Dân Trí ở trong nước ngày Thứ Tư 17 Tháng Tám 2022, ông sư Thích Nhật Từ nói “việc cúng dường như ở chùa Ba Vàng là không phù hợp”.

Không bàn đến tính xác thực của thông tin là câu nói được cho là xúc phạm như trên, nhưng một người tu hành đứng ra kiện cáo vì lý do ấy thì thật nực cười và đau xót. Một trong sáu pháp tu căn bản của

hàng xuất gia là Nhẫn nhục (bên cạnh bố thí, trì giới, tinh tấn, thiền định, trí tuệ), nay ông Nhật Từ vì một câu nói của người đời mà đứng ra thị phi, kiện tụng nhằm đẩy họ vào tù thì ông ta đã bỏ mất con đường của đức Phật mà mình đang tự xưng và đại diện.

Sở dĩ Phật pháp đè xuống Nhẫn nhục vì coi trọng chuông duyên trên đường tu. Nếu không có những trò ngại, gian khổ thì không thể thành tựu con đường giải thoát, bởi thế trước khi qua đời Phật mới dạy hai điều thoi: “Lấy giới làm thầy, lấy khổ làm thầy”.

Vì tu hạnh Nhẫn nhục nên người xuất gia mới xả bỏ râu tóc, áo đẹp, nhà cao để ăn cơm hẩm, mặc áo nâu, ở chốn núi rừng, kham nhẫn tất cả những gì mà người đời không kham nổi. Tất cả những tấm gương đạo hạnh trong lịch sử Phật giáo đều không tranh, không cãi, một lòng trì giới, coi khổ hạnh trong cõi ta bà là cam lồ giải thoát. Bị oan không kêu, bị đánh không giận, bị khinh không phiền..., tấm ngọn gió lớn thổi tới đều không động (bát phong xuy bất động).

Trong kinh kể, Di Lặc khi bị người đời nhổ nước bọt vào mặt nhưng cũng không thèm lau đi, mà mỉm cười năm khếch cho gió tự khô. Su Quảng Khâm bên Tàu lúc bị đổ oan là ăn cắp tiền đã lặng lẽ không phân bua cho đến khi tự mọi việc sáng tỏ. Mới đây một vị Lama khi bị tát vào mặt vì bị oan là quay rối một diễn viên nhưng cũng không hề phân bua, ngược lại còn chấp tay xin lỗi...

Rốt cuộc, ông Thích Nhật Từ có phải là một tu sĩ Phật giáo hay không? Một người xuất gia nghĩa là tự nguyện và phát bồ đề tâm đi theo đại đạo của Phật, nhằm thành tựu con đường giải thoát, dẫn dắt chúng sinh ra khỏi những thị phi, vô minh của đời sống, đặng đạt tới hạnh phúc viên mãn. Ông Thích Nhật Từ không những không coi ta bà là khổ

Cúng đường ở chùa Ba Vàng
(Facebook chùa Ba Vàng)

để làm phương tiện tu hành, mà chỉ muốn được thỏa mãn cái ngã của mình bởi những khen tặng, cung phụng, tâng bốc, vậy ông đang tu cái gì?

Với tư cách là một con người xã hội, chuyện kiện tụng là quyền cá nhân của ông, nhưng với một tu sĩ thì ông đã bỏ mất con đường Phật đạo.

Cuối đời, Phật Thích Ca đã khóc vì nghĩ đến ngày mạt pháp này, đúng là chỉ có vi trùng trong thân sú tử mới giết được sú tử; nay bọn ma

Đằng sau “hoạt động tôn giáo” của các tập đoàn Phật giáo biến tướng là sự chống lưng của các nhóm chính trị thuộc chế độ cầm quyền
(Ảnh: Một sự kiện mang tính chính trị của chùa Bá Dinh
Facebook chùa Bá Dinh)

tăng đệ tử của ngài hoành hành tác quái khắp nơi, làm mục ruỗng hết thân thể chánh pháp. Chỉ thương cho chúng sinh u mê vẫn lũ lượt đi theo bọn ma tăng để sì sụp lạy lục và cúng dường tiền của để bọn ấy ăn trên ngồi trốc, phá nát đạo lớn của Phật. ■

2022 LÀ NĂM DÁNH DẤU ĐIỂM BẮT ĐẦU SỰ ĐỔ VỠ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH VIỆT NAM?

NGÂN HÀNG VIỆT NAM: NHỮNG QUÂN CỜ DOMINO SẮP ĐỔ

Hiếu Chân

Vụ ngân hàng SCB bị kiểm soát đặc biệt có thể chỉ là bước mở đầu cho cuộc sụp đổ dây chuyền của hệ thống ngân hàng Việt Nam.

Mười ngày trước, vụ bắt giữ bà Trương Mỹ Lan - Chủ tịch tập đoàn Vạn Thịnh Phát - cùng các đồng phạm xảy ra cùng lúc với vụ hàng ngàn người kéo đến các chi nhánh ngân hàng thương mại cổ phần Sài Gòn (Saigon Commercial Bank, gọi tắt là SCB) rút tiền. Hai sự việc bẽ ngoài không liên quan với nhau song công chúng biết rõ Vạn Thịnh Phát và Trương Mỹ Lan chính là chủ nhân thật sự của ngân hàng SCB nên khi bà trùm Trương Mỹ Lan vô lò thì cái nhà băng này khó mà đứng vững được.

Để ngăn khủng hoảng, chính quyền cộng sản Việt Nam đã làm ba việc, tất thảy đều dối trá. Và khủng hoảng đang ngày càng lan rộng.

NHỮNG LỜI DỐI TRÁ TRỞ TRÊN

Một là ngay khi bà Lan bị bắt, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) liên tục ra thông cáo trấn an dân chúng rằng SCB không liên quan và không bị ảnh hưởng từ việc bà Lan bị bắt giữ, khẳng định “sẽ có giải pháp bảo đảm SCB hoạt động bình thường”, khuyến cáo người gửi tiền không nên rút tiền trước hạn. Về phần ngân hàng, đại diện SCB khẳng định bà Trương Mỹ Lan không giữ chức vụ quản lý và điều hành tại SCB nên việc bà Lan bị bắt không ảnh hưởng đến hoạt động kinh doanh của SCB.

Thế nhưng chỉ một tuần sau khi khẳng định SCB “hoạt động bình thường” thì ngày 15 Tháng Mười, chính NHNN ra quyết định đặt SCB vào “tình trạng kiểm soát đặc biệt để ổn định hoạt động”!

Kiểm soát đặc biệt là gì? Là khi một ngân hàng không thể tiếp tục hoạt động (do thua lỗ, mất vốn) buộc NHNN phải nhảy vào nắm quyền quản trị thay vì cho ngân hàng đó tuyên bố phá sản. Để kiểm soát SCB, NHNN vừa chỉ định cán bộ của bốn ngân hàng quốc doanh (Vietcombank, BIDV, Vietinbank, Agribank) sang điều hành ngân hàng SCB, đồng thời

Trong cơn
khủng hoảng,
báo chí trong
nước còn đưa
tin người dân
phản khơi
đến gửi tiền
vô nhà băng
SCB!

liên tục bơm tiền ra thị trường với lượng tiền 89,376 tỷ đồng, tương ứng khoảng \$3.7 tỷ chỉ trong vài ngày.

Rất tráng tráo, NHNN chỉ đạo hệ thống báo chí quốc doanh viết bài ca ngợi ngân hàng SCB không chỉ “bình thường” mà còn “hấp dẫn” người gửi tiền: Chỉ trong ngày 13 Tháng Mười SCB đã thu vào tới 12,000 tỷ đồng, gấp đôi ngày hôm trước. Một số đài báo của người Việt ở California đã hào hứng đăng lại thông tin này mà không biết đang tiếp tay phát tán tin giả của nhà nước cộng sản.

Sự dối trá thứ hai là việc che giấu cái chết của ông Nguyễn Tiến Thành và bà Nguyễn Phương Hồng. Ông Thành, 50 tuổi, là Chủ tịch HĐQT công ty cổ phần Chứng khoán Tân Việt – TVSI, kiêm thành viên hội đồng quản trị (HĐQT) ngân hàng SCB, đồng thời là chồng bà Tống Thị Thanh Hoàng, Phó Tổng giám đốc Vạn Thịnh Phát. Ông Thành chết tại nhà riêng chỉ một ngày trước khi bà Trương Mỹ Lan và bộ sậu của Vạn Thịnh Phát bị bắt. Báo chí nhà nước nói ông ta “đột tử” nhưng nhiều nguồn tin khả tín cho biết ông ta chết vì thuốc độc, mà thuốc độc do ông tự uống hay do người khác đổ vào miệng ông thì không ai rõ.

Một thành viên khác của HĐQT ngân hàng SCB bị “đột tử” là bà Nguyễn Phương Hồng, 39 tuổi, cùng bị bắt giam với bà trùm Trương Mỹ Lan hôm 8 Tháng Mười và chết trong trại giam chỉ hai ngày sau đó. Thông báo của Bộ Công an khi bắt các nghi phạm của tập đoàn Vạn Thịnh Phát ghi bà Hồng là “Trợ lý công ty Vạn Thịnh Phát”, giấu nhẹm nhán thân thật của bà Hồng là thành viên HĐQT kiêm Phó tổng Giám đốc phụ trách khối Tái thẩm định của ngân hàng SCB.

Hai thành viên HĐQT chết bất đắc kỳ tử, nguyên nhân rất mù mờ, không thể không liên quan tới những uẩn khúc của ngân hàng SCB. Dư luận cho rằng ngân hàng này thực chất là “cái máy ATM”, làm nhiệm vụ huy động tiền bạc của bá tánh cung phụng cho đế chế Vạn Thịnh Phát của bà Trương Mỹ Lan.

Sự dối trá lên tới mức tro trên khi cả công an, quốc hội vào cuộc trấn an “người dân, các doanh nghiệp yên tâm vì việc kiểm soát các vấn đề, hoạt động của ngân hàng phải đảm bảo cho người gửi tiền” đồng thời xua quân truy lùng và xử phạt nặng những người đưa thông tin, hình ảnh lên mạng xã hội mô tả cảnh người dân chen chúc nhau chờ rút tiền tại ngân hàng SCB.

Tất cả những thông tin báo chí có màu sắc tiêu cực liên quan tới tập đoàn Vạn Thịnh Phát, ngân hàng SCB, những cái chết bí ẩn lẩn vụ tòa nhà văn phòng của tập đoàn Vạn Thịnh Phát tại số 8 Nguyễn Huệ Sài Gòn bất ngờ bốc cháy trong đêm đều bị báo chí quốc doanh “tự ý đục bô” hoặc chỉ đưa tin theo phát ngôn của công an!

NGÂN HÀNG - HẦU BAO CỦA GIỚI KINH DOANH BẤT ĐỘNG SẢN

Hệ thống ngân hàng là mạch máu của nền kinh tế và nền tảng của ổn định xã hội. Người dân Việt Nam có thể không thiết tha với tự do, dân chủ, nhân quyền nhưng “đồng tiền đi liền khúc ruột”, khi đồng tiền họ gửi ngân hàng bỗng dung bốc hơi mất thì hàng vạn người có thể kéo nhau xuống đường gây hỗn loạn không kiểm soát được. Và đó là điều nhà cầm quyền hết sức lo sợ và cố tránh.

Thế nhưng trong cuộc chuyển đổi từ nền kinh tế chỉ huy tập trung sang kinh tế thị trường “định hướng xã hội chủ nghĩa”, Việt Nam đã để cho hệ thống ngân hàng phình ra trong khi năng lực quản lý điều hành hết sức yếu kém, luật pháp có nhiều kẽ hở để các nhà tài phiệt lợi dụng để trực lợi.

Theo thống kê, hiện Việt Nam có 49 ngân hàng. Căn cứ vào chủ sở hữu, có bốn ngân hàng thương mại (NHTM) của nhà nước, 31 NHTM cổ phần, hai NH liên doanh, chín NH nước ngoài, hai NH chính sách và một NH hợp tác xã. Trong 31 NHTM cổ phần, có không ít ngân hàng là “sân sau” của các tập đoàn bất động sản.

Bà Nguyễn Thị Hồng, Thống đốc NHNN Việt Nam
cho biết, tiền vay của khu vực bất động sản đã lên tới
**\$101 tỷ, gấp đôi tổng thu ngân sách của cả nước VN
trong một năm**

Các ông trùm bất động sản Việt Nam ngoài thủ đoạn cấu kết với các quan chức chớp bu của guồng máy cầm quyền, hối lộ để chiếm được những lô đất đẹp nhất, giá rẻ nhất, có tiềm năng sinh lời cao nhất thì còn cấu kết với ngân hàng để thu gom tiền bạc của bá tánh làm vốn để phát triển dự án. Những ông bà trùm có thế lực lớn thì mở ngân hàng riêng, như bà Tư Huờng - trùm bất động sản ở Nha Trang và Cam Ranh - thì có NH Nam Á; ông Dương Công Minh chủ tập đoàn Him Lam - sở hữu sân golf trong phi trường Tân Sơn Nhất - thì chi phối NH Sacombank, vốn trước đây thuộc về gia đình Đặng Văn Thành, ông trùm tài chính và công nghiệp mía đường; bà Trương Mỹ Lan thì đứng sau điều khiển NH SCB từ năm 2011...

Giới kinh doanh địa ốc ở Việt Nam gọi thủ đoạn lập ngân hàng, chiếm quyền chi phối ngân hàng để huy động vốn làm dự án bất động sản là phương thức kinh doanh “tay không bắt giặc”, mà hầu như “đại gia” nào cũng áp dụng nhuần nhuyễn. [Công ty bất động sản còn có vài phương thức huy động vốn khác như phát hành trái phiếu doanh nghiệp, thu tiền trước của người mua nhà v.v..., chúng tôi sẽ phân tích trong một bài khác].

NH SCB của tập đoàn Vạn Thịnh Phát nổi tiếng là nơi trả tiền lời cao nhất, luôn cao hơn một vài điểm phần trăm so với tiền lời của các ngân hàng khác, cho nên có rất đông khách gửi tiền, phần lớn là người về hưu, cán bộ công chức hoặc người kinh doanh nhỏ, ham tiền lời nhiều và tin vào danh tiếng của đại gia Trương Mỹ Lan. Đáng chú ý là huy động nhiều tiền vốn

nhưng hoạt động cho vay của SCB khá èo uột, khách hàng vay tiền của SCB chủ yếu là những công ty con trong tập đoàn Vạn Thịnh Phát.

Tình trạng các ông bà trùm bất động sản sở hữu hoặc kiểm soát các ngân hàng thương mại cổ phần để hút dòng tiền gửi tiết kiệm vào các dự án nhà đất đã khiến các chuyên gia kinh tế lo ngại vì tiềm ẩn những rủi ro khó lường khi thị trường nhà đất vỡ bong bóng.

Theo Thống đốc NHNN Việt Nam Nguyễn Thị Hồng, đến thời điểm 31 Tháng Năm 2022, tiền vay của lĩnh vực bất động sản là 2.33 triệu tỷ đồng (khoảng \$101 tỷ), tăng 12.31% so với cuối năm ngoái. Rất khó hình dung con số khổng lồ này, chỉ cần biết là nó lớn hơn ba lần so với tổng vốn liếng của toàn bộ các công ty nhà nước Việt Nam và hơn hai lần tổng thu ngân sách của nhà nước Việt Nam năm 2021.

SCB VÀ CHUỖI DOMINO SẮP ĐỒ

NHNN Việt Nam có kinh nghiệm xử lý các ngân hàng “sân sau” của các đại gia bất động sản, nhất là sau đợt tái cơ cấu ngân hàng lần thứ ba (2011-2015): buộc sáp nhập, đưa vào diện kiểm soát đặc biệt hoặc mua lại 0 đồng hàng loạt ngân hàng TMCP yếu kém và bơm tiền không giới hạn để hoàn trả tiền gửi tiết kiệm cho người dân. NH Xây dựng của ông Phạm Công Danh, chủ tập đoàn Thiên Thanh, bị mua lại 0 đồng là một ví dụ. NH SCB của Vạn Thịnh Phát ra đời trong vụ tái cơ cấu này, do ba NH nhỏ là SCB (cũ), Tín Nghĩa và Đệ Nhất sáp nhập vào nhau mà thành.

Nhưng bơm tiền để duy trì các ngân hàng yếu kém, tránh sự sụp đổ dây chuyền theo kiểu quân cờ domino là biện pháp tốn kém và không giải quyết được gốc rễ vấn đề, đồng thời là nguyên nhân trực tiếp khiến nợ xấu tăng cao, đồng tiền mất giá, lạm phát phi mã mà

Bài báo trên VnMedia báo động về núi nợ của tập đoàn Him Lam
liên quan tới NH Sacombank đã bị gỡ bỏ

The screenshot shows a news article from VnMedia.vn. The header includes the website logo 'VnMedia.vn' and a navigation bar with links like TIÊU ĐIỂM, CÔNG NGHỆ, KINH TẾ SỐ, VNPT KẾT NỐI, SỰ KIỆN VÀ VĂN ĐỀ, GIẢI TRÍ SỐ, XE VÀ CÔNG NGHỆ. The main title of the article is 'Tập đoàn Him Lam: Tài sản tỷ đô, 93,2% là nợ, vi phạm tại dự án "bắt tay" Vạn Thịnh Phát'. Below the title is a short summary: 'vnMedia.vn - Mặc dù tài sản lên đến hàng tỷ đô la nhưng trong đó có tới 93,2% là nợ nên bức tranh tài chính của Tập đoàn Him Lam không hề sáng sủa. Đáng chú ý hơn, tại Khu đô thị Sài Gòn Bình An, dự án đã chuyển nhượng cho Vạn Thịnh Phát, công ty liên quan đến Him Lam bị chỉ ra nhiều vi phạm.' There are also two smaller news snippets on the right side of the page.

cuối cùng nền kinh tế và người dân phải chịu thiệt hại. Báo chí nhà nước đã từng phải than thở, tiềng đổ vào các ngân hàng yếu kém để tái cơ cấu "giống như muối bỏ biển".

Những ngân hàng được "tái cơ cấu" trong các năm 2011-2015 như SCB (cũ), Đệ Nhất, Tín Nghia, Habubank, Tienphongbank, GP Bank, Navibank, TrustBank, Western Bank, DaiA Bank, Southern Bank, MD Bank, MHBANK, OceanBank... hầu hết đều là ngân hàng nhỏ, vốn ít, số lượng khách hàng cũng ít nên NHNN dễ sắp xếp.

Lần này SCB (mới) là một ngân hàng TMCP lớn, tổng tài sản lên tới 761,177 tỷ đồng (\$33 tỷ); trong đó tiền gửi của khách hàng là 594,630 tỷ đồng (\$26 tỷ), theo báo cáo tài chính quý 2-2022 của SCB. Đua SCB vào diện kiểm soát đặc biệt, và nếu đi xa hơn là mua lại SCB với giá 0 đồng như đã làm với các ngân hàng yếu kém trước đây, NHNN Việt Nam phải gánh một núi nợ không hề nhỏ, bằng tổng thu ngân sách của nhà nước Việt Nam trong nửa năm!

Và khủng hoảng sẽ không dừng ở SCB mà đốm lửa đã có dấu hiệu biến thành đám cháy lan sang các ngân hàng khác. Người gửi tiền ở

ngân hàng Sài Gòn Thương Tín (Sacombank) cũng đã kéo nhau đến các chi nhánh STB để rút tiền, làm cho ông Dương Công Minh, Chủ tịch HĐQT Sacombank phải lên báo Chính phủ, báo Quân Đội, giải thích SCB và STB [mã cổ phiếu của Sacombank] "không liên quan với nhau". Với số tiền gửi của khách hàng lên tới 456,417 tỷ đồng (\$19.8 tỷ), Sacombank và SCB có quy mô một chín một mười với nhau, và đều thuộc sự chi phối của hai đại gia bất động sản: Tập đoàn Him Lam của ông Dương Công Minh và tập đoàn Vạn Thịnh Phát của bà Trương Mỹ Lan.

Khi nhà nước nói "không" thì người dân thường hiểu là "có". Khi ông Chủ tịch Dương Công Minh lên dài báo tán dương NHNN và khoe các giải thưởng này nọ thì người ta sẽ hiểu là Sacombank đang có vấn đề!

Mười ngày trước, vụ Vạn Thịnh Phát - Trương Mỹ Lan nổ ra như một tia sét, nhưng tia sét đã đánh trúng điểm, làm bùng lên đám cháy ngân hàng SCB. Trên cái nền là hệ thống tài chính ngân hàng cổ lỗ, mối quan hệ chằng chịt giữa nhà băng và tập đoàn bất động sản, giữa giới kinh doanh cá mập và giới quan chức chính trị đầu sỏ, đám cháy đã bắt đầu lan rộng. Và đó là từ huyệt của chế độ cộng sản toàn trị ở Việt Nam. ■

Cảnh chàm chực rút tiền tại một chi nhánh ngân hàng SCB ở Sài Gòn

Trụ sở của tập đoàn Vạn Thịnh Phát
chủ nhân thật sự của NH SCB

VỤ ÁN KINH TẾ-CHÍNH TRỊ CHẤN ĐỘNG TRONG NĂM

NHỮNG CÂU HỎI TỪ VỤ BẮT TRƯƠNG MỸ LAN

Khách sạn 6 sao
The Reverie Saigon
(tòa cao ốc giữa) tại
trung tâm Times
Square thuộc sở hữu
Vạn Thịnh Phát
(Ảnh: Thanh Niên)

Hiếu Chân

Sự kiện bà Trương Mỹ Lan, Chủ tịch tập đoàn Vạn Thịnh Phát bị bắt giam gây chấn động dữ dội dư luận trong nước không chỉ vì bà Lan là người đàn bà giàu nhất Việt Nam, Vạn Thịnh Phát là chủ sở hữu nhiều khu đất kim cương tại trung tâm thành phố lớn nhất nước mà còn vì nó có thể báo hiệu nhiều chuyển biến lớn sắp tới mà chưa ai biết chắc được.

TRƯƠNG MỸ LAN LÀ AI?

Theo truyền thông trong nước sáng ngày 8 Tháng Mười, cơ quan cảnh sát điều tra Bộ Công an đã bắt giữ và khám xét nhà riêng bà Trương Mỹ Lan, sinh năm 1956, Chủ tịch hội đồng quản trị Công ty cổ phần Vạn Thịnh Phát. Ba đồng phạm cùng bị bắt là Trương Huệ Văn sinh năm 1988 (cháu bà Lan), Tổng giám đốc công ty cổ phần Tập đoàn quản lý Bất động sản Windsor; Nguyễn Phương Hồng sinh năm 1984, Trợ lý công ty cổ phần Tập đoàn Vạn Thịnh Phát; Hồ Bửu Phương, sinh năm 1972, nguyên Chủ tịch HĐQT Công ty cổ phần Chứng khoán Tân Việt, nguyên Phó Tổng giám đốc phụ trách tài chính công ty CP Tập đoàn Vạn Thịnh Phát.

Khởi đầu, bà Lan mở công ty trách nhiệm hữu hạn Vạn Thịnh Phát (VTP) vào năm 1992, hoạt động trong lĩnh vực thương mại và kinh doanh nhà

hàng, khách sạn nhưng không mấy thành công. Vào năm 2007, công ty này mở rộng sang lĩnh vực đầu tư và phát triển bất động sản, thành lập thêm công ty CP Tập đoàn Đầu tư Vạn Thịnh Phát và Công ty CP Đầu tư An Đông. Bà có chồng là ông Eric Chu Nap Kee, một doanh nhân trong lĩnh vực bất động sản tại Hong Kong.

Tập đoàn VTP của bà Lan đã và đang sở hữu những bất

miền Nam cũ bị nhà nước cộng sản tịch thu và quản lý; sau đó huy động vốn thực hiện dự án và đẩy giá lên ngất ngưởng như Union Square, Times Square, VTP Office Building, khách sạn Duxton; cao ốc căn hộ dịch vụ cao cấp Sherwood Residence, khách sạn thương mại An Đông-Windsor, khu dân cư Bonville Land, khu dân cư cao cấp Sterling Residence, khu căn hộ cao cấp Lambert Residence, Thuận Kiều Plaza...

ĐƯỜNG DẪN TỚI “HUNG THẦN” LÊ THANH HẢI?

Phần lớn những bất động sản mà VTP thâu tóm được diễn ra trong 15 năm, thời ông Lê Thanh Hải làm lãnh đạo Sài Gòn. Ông Hải làm Chủ tịch thành phố từ 2001 đến 2006 và làm Bí thư thành ủy từ 2006 đến 2015.

Bà Trương Mỹ Lan là người Việt gốc Hoa, tên khai sinh là Trương Muội, xuất thân là người bán vải ở chợ An Đông tại Quận 5 Sài Gòn. Do mối quan hệ nào đó, bà kết thân với bà Trương Thị Hiền, vợ ông Lê Thanh Hải (tức Hai Nhựt), lúc ông Hải còn là Bí thư đảng Cộng sản Việt Nam (ĐCSVN) Quận 5, sau này là Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Thành ủy TP.HCM. Bà Hiền cũng là em gái của bà Trương Mỹ Hoa, nguyên Phó Chủ tịch nước Việt Nam. Không biết có phải do đánh bóng tên tuổi hay không mà bà Trương Muội đổi tên thành Trương Mỹ Lan cho giống bà Trương Mỹ Hoa, làm dư luận bán tín bán nghi rằng bà ta cũng là em của bà phó chủ tịch nước.

động sản được cho là đặc địa bậc nhất ở Sài Gòn, trị giá hàng nghìn tỷ đồng. Cách làm của VTP là thâu tóm những “công sản” - tức những khu nhà ở, dinh thự có giá trị lớn nằm ở những đường phố trung tâm, vốn là dinh thự của chế độ

Tuy chưa có bằng chứng công khai về quan hệ cấu kết giữa tập đoàn VTP và gia đình Lê Thanh Hải, nhưng theo thực tế Việt Nam, việc mua các bất động sản do nhà nước cộng sản sở hữu và quản lý là chuyện vô cùng khó; bao giờ cũng phải có sự đồng thuận, thậm chí hợp tác ăn chia của giới chức chúc chớp bu của thành phố và cấp cao hơn.

Là một nhà kinh doanh gốc Hoa, vợ chồng bà Lan rành sáu

Hai bị can Trương Mỹ Lan
(trái) và Trương Huệ Vân.
(Ảnh Bộ Công an VN)

Tin đồn bà Trương Mỹ Lan bị bắt đã râm ran trên mạng nhiều ngày trước, ngay sau khi ông đảng trưởng ĐCSVN Nguyễn Phú Trọng có chuyến kinh lý bí mật tới Sài Gòn ngày 23 Tháng Chín 2022.

Trong chuyến đi, ông Trọng dẫn theo đến bốn ủy viên bộ

câu các thủ đoạn hối lộ, mua chuộc chính quyền để giành lợi thế kinh doanh. Tại phiên tòa xét xử Dương Tự Trọng đầu năm 2014, với tư cách là một nhân chứng, Dương Chí Dũng khai đã nhận của bà Lan 20 tỷ đồng (\$1 triệu) để chuyển cho Thủ tướng Phạm Quý Ngọ, Thủ trưởng Bộ Công an lúc đó, để xin cho Công ty VTP được thực hiện dự án trên khu đất Cảng Nhà Rồng, ở Khánh Hội, Quận 4 sau khi cảng Sài Gòn được di dời về Cát Lái.

Dư luận về sự thông đồng hối mại quyền thế giữa công ty VTP của bà Lan và ủy viên bộ chính trị, bí thư TP.HCM Lê Thanh Hải để bòn rút của công là hoàn toàn có cơ sở nhưng cho tới nay vẫn bị guồng máy cai trị của ĐCSVN giấu nhẹm, không công khai điều tra xử lý dù trong mắt đảng trưởng ĐCSVN Nguyễn Phú Trọng, Lê Thanh Hải cùng với “Ba X” Nguyễn Tấn Dũng là những mối thù, chết cũng phải hiện hồn mà báo oán.

Hai bị can Nguyễn Phương Hồng
(trái) và Hồ Biểu Phượng.
(Ảnh Bộ Công an VN)

Nhiều người dự đoán bắt giữ bà Trương Mỹ Lan là bước đầu dẫn tới việc tóm cổ Lê Thanh Hải, một hung thần gây ra bao oan khuất của người dân bán đảo Thủ Thiêm, một con sâu thuộc loại bụ nhất trong bầy sâu tham nhũng của chế độ Hà Nội.

chính trị phụ trách các linh vực tổ chức, tuyên giáo, quân đội và công an - một phái đoàn không đông nhưng quyền lực rất lớn. Tin tức nội bộ cho biết, một phái đoàn hùng hậu như vậy cất công từ Hà Nội vào không phải để “thăm và làm việc với lãnh đạo Sài Gòn” như tuyên truyền công khai mà là để đập nát một đế chế thao túng nền kinh tế, chuẩn bị bắt vô lò một số cựu lãnh đạo cao cấp của thành phố.

Ngoài “bố già” Lê Thanh Hải, những kẻ có thể bị biến thành cùi do câu kết với VTP dự báo sẽ là Lê Hoàng Quân, cựu Chủ tịch TP.HCM, Nguyễn Văn Đua, cựu Phó Bí thư đều năm trong phe cáo già đầu sỏ Lê Thanh Hải chủ trương bán tài sản cho gian thương để ăn chia và gây ra thảm án Thủ Thiêm kéo dài nhiều năm qua. Một cựu Chủ tịch khác của TP.HCM, Nguyễn Thành Phong, vừa bị loại khỏi ban chấp hành trung ương ĐCSVN đầu Tháng Mười vừa qua, dự kiến sẽ cùng chung số phận.

Nhung cái lò của Trọng có đốt được cùi gốc như vậy hay không là chuyện chưa chắc.

NGÂN HÀNG CÓ PHẢI LÀ MÁY ATM CỦA BẤT ĐỘNG SẢN?

Ngoài quan hệ với gia đình Lê Thanh Hải và phe lãnh đạo Sài Gòn, bà Trương Mỹ Lan còn có quan hệ với giới kinh doanh bất động sản Hong Kong và Trung Quốc qua vai trò của doanh nhân Eric Chu Nap Kee, người Trung Quốc, chồng bà Lan.

Thị trường và cung cách kinh doanh bất động sản ở Việt Nam không khác nhiều so với Trung Quốc, từ việc hối lộ và câu kết với quan chức cầm quyền tới huy động tiền gửi tiết kiệm của dân chúng thông qua các ngân hàng tư nhân, phát hành cổ phiếu của các công ty đầu tư và tiền ứng trước của người mua nhà. Một số công ty bất động sản lớn của Việt Nam đồng thời là chủ sở hữu ngân

hang tư nhân hoặc là cổ đông lớn, nắm quyền điều hành một số ngân hàng tư nhân nào đó, sử dụng ngân hàng để thu hút tiền gửi của người dân và sử dụng nó như một máy ATM riêng của công ty bất động sản. Công ty VTP của bà Lan không ngoại lệ mà được biết đã vận dụng nhuần nhuyễn những thủ thuật này để thống trị thị trường bất động sản nóng sốt của Sài Gòn.

Đáng sau các dự án triệu đô, tỷ đô của VTP là các công ty CP Tập đoàn Đầu tư Vạn Thịnh Phát và Công ty CP Đầu tư An Đông. Tin “Bộ Công an quyết định khởi tố vụ án ‘Lừa đảo chiếm đoạt tài sản’ xảy ra tại công ty CP Tập đoàn Đầu tư An Đông” đã làm cho người gửi tiền tại Ngân hàng TMCP Sài Gòn (SCB) như ngồi trên chảo lửa. Hàng ngàn người đã tập trung tại các điểm giao dịch của ngân hàng này trong mấy ngày qua, chầu chực để rút lại những đồng tiền tiết kiệm ít ỏi của họ, sau khi một bản tin trên báo Công An Nhân Dân hôm 7 Tháng Mười nói công ty Vạn Thịnh Phát và bà Trương Mỹ Lan “được cho là nhóm cổ đông chính của ngân hàng SCB”.

Hiện tượng người dân xếp hàng rồng rắn để rút tiền tại ngân hàng SCB đã buộc chính phủ và Ngân hàng Nhà nước Việt Nam liên tục ra thông cáo trấn an rằng SCB không liên quan và không bị ảnh hưởng từ việc bà Lan bị bắt giữ, khẳng định “sẽ có giải pháp bảo đảm SCB hoạt động bình thường”, nhưng tình trạng đổ xô đi rút tiền vẫn chưa giám bớt.

TRƯƠNG MỸ LAN LIÊN KẾT VỚI TÌNH BÁO TRUNG QUỐC?

Cũng đã có tin đồn rằng, bà Trương Mỹ Lan và công ty VTP có mối liên kết bí mật với Cơ quan Tình báo Trung Quốc, vì Bắc Kinh đổ tiền bạc và ảnh hưởng vào công ty VTP, sử dụng nó như một công cụ để thao túng thị trường bất động sản Sài Gòn, lũng đoạn bộ máy chính quyền và gây bất ổn xã hội. Một công cụ tương tự hoạt động ở khu vực miền Trung và miền Bắc Việt Nam là tập đoàn FLC của tỷ phú Trịnh Văn Quyết; ông Quyết hiện đã bị tạm giam chờ xét xử.

Tin đồn đó lan truyền mạnh sau năm 2014, khi bà Trương Mỹ Lan và chín thân nhân trong gia tộc là Trương Lập Hung, Trương Mê, Trương Huệ Nhi, Trương Chí Trung, Ngô Thành Nhã, Trương Lập Tân, Trương Huệ Vân, Trương Lập Phát, và Lâm Thị Hòa đồng loạt xin thôi quốc tịch Việt Nam để xin nhập tịch một nước khác. Tuy nhiên đến Tháng Sáu năm 2015, những người này đã “hồi tịch”, trở lại quốc tịch Việt Nam vì một lý do đơn giản: Không có quốc tịch Việt Nam thì không được sở hữu và kinh doanh nhà đất ở Sài Gòn.

Đành rằng bàn tay lông lá của Trung Quốc, của Cục Tình báo Trung Quốc khét tiếng của nước này, đã và đang thò sâu vào mọi mặt kinh tế-xã hội và chính trị của Việt Nam, dựa vào “mối quan hệ anh em” giữa hai đảng và hai chính phủ cùng

thể chế cộng sản, nhưng vẫn chưa có nhiều bằng chứng khả tín cho thấy Tình báo Trung Quốc đứng đằng sau các công ty bất động sản VTP và FLC.

Nếu quả thực những công ty này là công cụ của tình báo Trung Quốc thì ĐCSVN của ông Nguyễn Phú Trọng vượt mặt phải nể mùi, nếu không muốn bị Bắc Kinh trả đũa. Câu chuyện “công cụ của tình báo Trung Quốc” ở đây có màu sắc của thuyết âm mưu hơn là biểu hiện thực tế.

CHƯA PHẢI LÀ THỰC TÂM CHỐNG THAM NHÜNG

Cho đến nay, thông tin từ Bộ Công an Việt Nam, đăng trên báo Công an Nhân dân ngày 7 và 8 Tháng Mười chỉ cho biết bà Trương Mỹ Lan và các đồng phạm bị truy tố, bị tạm giam để điều tra tội ‘Lừa đảo chiếm đoạt tài sản’, theo Điều 174 Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2017. Công an cũng cho biết, kết quả điều tra ban đầu xác định các bị can đã có hành vi gian dối trong việc phát hành, mua bán trái phiếu trái quy định của pháp luật để chiếm đoạt hàng ngàn tỷ đồng của người dân trong thời gian 2018 - 2019.

Thông báo của Bộ Công an không nhắc gì tới các hành vi vi phạm pháp luật của bà Lan và VTP trong việc hối lộ hoặc câu kết với quan chức để trực lợi hay những sai phạm trong các dự án bất động sản của VTP. Do vậy, có khả năng đây chỉ là một vụ án kinh tế có quy mô lớn, hậu quả trầm trọng - tương tự như các vụ

án Trịnh Văn Quyết, Đỗ Anh Dũng, Dương Thị Bạch Diệp... hơn là một cuộc chống tham nhũng, làm trong sạch môi trường kinh doanh ở trung tâm kinh tế lớn nhất nước như kỳ vọng.

Suy cho cùng, tham nhũng là thuộc tính nằm trong bản chất của chế độ chuyên chế; chừng nào ĐCSVN vẫn có quyền lực vô đối thì chừng đó tham nhũng còn lộng hành. Vụ bắt giữ một bà trùm bất động sản như Trương Mỹ Lan, thậm chí một

cựu ủy viên bộ chính trị, “vua” Thành Hồ như Lê Thanh Hải vẫn chưa phải là dấu hiệu cho thấy ĐCSVN thực tâm chống tham nhũng.

Biết đâu đây chỉ là một đòn thanh trừng mà nhóm thế lực “công an tri” dưới quyền ông Tổng Trọng và Bộ trưởng Công An Tô Lâm rắp tâm thực hiện để triệt hạ một phàn những thủ túc của cựu vương Nguyễn Tân Dũng và tân Thủ tướng Phạm Minh Chính trong cuộc đấu đá gay gắt ở Ba Đình. ■

TỪ NGÀY VẠN THỊNH PHÁT BI ĐIỀU TRA, MỘT SỐ NHÂN VẬT CAO CẤP CỦA TẬP ĐOÀN ĐÃ CHẾT ĐỘT NGỘT:

- **Nguyễn Tiến Thành**, 49 tuổi, Chủ tịch Chứng khoán Tân Việt, thành viên HĐQT độc lập SCB, qua đời ngày 6 Tháng Mười.
- **Nguyễn Phương Hồng**, 38 tuổi, bị bắt cùng ngày với bà Trương Mỹ Lan, chết ngày 9 Tháng Mười trong lúc bị tạm giam.
- **Nguyễn Ngọc Dương**, 49 tuổi, giám đốc Sài Gòn Peninsula – công ty con của Vạn Thịnh Phát, chết ngày 14 Tháng Mười.

Lê Thanh Hải (trái) và Trương Mỹ Lan trong một sự kiện khen thưởng.
(Ảnh trên mạng)

Những con số ma nhảy múa và những con số thật đau lòng!

Hiếu Chân và Tuấn Khanh

LẠM PHÁT THẤP... GIẢ TAO

Nhu cầu tiêu thụ tăng sau đại dịch nhưng hàng hóa không cung ứng đủ, từ xăng dầu, sữa bột cho trẻ em đến bột mì, ngũ cốc, thậm chí cả băng vệ sinh cho phụ nữ... đã đẩy giá hàng hóa tăng vọt.

Tại Mỹ, chỉ số lạm phát Tháng Năm là 8.6%/năm, tức là so với Tháng Năm năm ngoái, giá hàng hóa đã tăng bình quân 8.6%, mức cao nhất trong hơn bốn mươi năm qua. Lạm phát ở Mỹ bằng với mức lạm phát bình quân của khu vực đồng euro châu Âu nhưng vẫn thấp hơn lạm phát của các nước Hòa Lan (8.8%), Anh

Trong những ngày này, khắp thế giới đâu cũng thấy bàn chuyện giá cả hàng hóa leo thang, nói gọn là lạm phát. Cuộc chiến tranh ở Ukraine, thế giới cấm vận dầu và khí đốt của Nga đẩy giá xăng dầu lên các mức kỷ lục mới. Chuỗi cung ứng hàng hóa vốn đã bị gián đoạn trong hai năm đại dịch Covid-19 hiện vẫn chưa hoàn toàn phục hồi một phần do Trung Quốc thực hiện phong tỏa nhiều thành phố để thực hiện chiến lược “zero-Covid” làm nạn khan hiếm hàng hóa thêm trầm trọng. Chỉ có Việt Nam là khác!

(9.1%), Tây Ban Nha (10.2%), Brazil (11.73%), Nga (17.1%), Argentina (60.7%) và Thổ Nhĩ Kỳ (78.62%). Quỹ Tiền tệ quốc tế (IMF) dự báo, trong năm nay, lạm phát sẽ ở mức bình quân 5.7% ở các nền kinh tế phát triển; 8.7% ở thị trường mới nổi và các nền kinh tế đang phát triển.

Nhưng có một nước mà giá cả tăng rất chậm, chậm đến mức các nhà kinh tế học không giải thích nổi - đó là Việt Nam. Theo số liệu mà Tổng cục Thống kê Việt Nam công bố đầu tháng này, chỉ số giá tiêu dùng sáu tháng đầu năm nay chỉ tăng 2.44%, thấp hơn nhiều so với mục tiêu 4% mà chính phủ đề ra, lạm phát cơ bản chỉ tăng 1.25% so với cùng kỳ năm trước.

Con số này khác xa những gì đang diễn ra trong thực tế cuộc sống, khác xa cảm nhận của người dân, từ bà nội trợ, anh chạy xe ôm tới các ông chủ doanh nghiệp ở mọi ngành nghề kinh tế.

Chi tiết riêng mặt hàng xăng dầu, từ đầu năm đến nay giá xăng dầu đã tăng 13 lần; hiện giá xăng Việt Nam đang ở mức kỷ lục và cao hơn giá xăng ở Mỹ hoặc Nhật Bản. Giá xăng tăng kéo theo tất cả các loại hàng hóa khác, từ mớ rau con cá trong bữa ăn đến các sản phẩm phục vụ việc sản xuất vì hàng hóa nào cũng cần phải được vận chuyển.

Nhà báo Hoàng Tư Giang của báo VietnamNet, một trong số ít cây bút chuyên về kinh tế Việt Nam, trích dẫn báo cáo của Chủ tịch Hiệp hội nhà thầu xây dựng Việt Nam, Nguyễn Quốc Hiệp gửi đến Thủ tướng Phạm Minh Chính, cho biết: “Tính từ cuối năm 2020, đầu 2021 đến nay, giá thép tăng từ 20-60%; giá xi măng tăng từ 1.400đ lên 1.980đ/kg; nhựa đường từ 11.000đ lên 15.500đ/kg... Tất cả các loại vật liệu đều tăng cao, làm giá thành gói thầu tăng lên từ 18-30%.” Ông Hiệp than thở, trước thách thức này, các doanh nghiệp xây dựng “thật sự đang đối mặt nguy cơ tàn lụi dần”. Ông Giang cho biết, tiếng kêu của ông Hiệp cũng là từ khắp các hiệp hội doanh nghiệp. “Nó được đồng vọng ở khắp các diễn đàn, hội thảo, báo chí; chỉ có điều, tiếng kêu này không được thể hiện trong mức tăng chỉ số giá tiêu dùng của Tổng cục Thống kê”, ông Giang viết.

KINH TẾ TĂNG... ÀO

Số liệu thống kê về mức lạm phát thấp tới kinh ngạc còn

mâu thuẫn với những số liệu khác mà các chuyên gia kinh tế cũng “bó tay”, không hiểu được. Theo quy luật cung cầu, giá hàng hóa tăng khi thiếu hàng hoặc du tiền hoặc cả hai yếu tố xảy ra cùng lúc. Thiếu hàng do chiến tranh, do gián đoạn chuỗi cung ứng thì rõ, còn du tiền có xảy ra hay không? Trong kinh tế vi mô “du tiền” xảy ra khi nguồn cung tiền từ ngân hàng nhà nước ra thị trường tiền tệ tăng nhanh hơn nhu cầu. Báo chí trong nước cho biết lượng cung tiền của Việt Nam hiện đã lên tới hơn 180% tổng sản lượng quốc gia GDP, nghĩa là trên thị trường đang lưu hành một lượng tiền mặt nhiều gấp đôi năng lực sản xuất và dịch vụ của nền kinh tế. Trong hoàn cảnh tiền mặt dồi dào như thế, giá hàng hóa không tăng mạnh, lạm phát không cao là chuyện rất lạ.

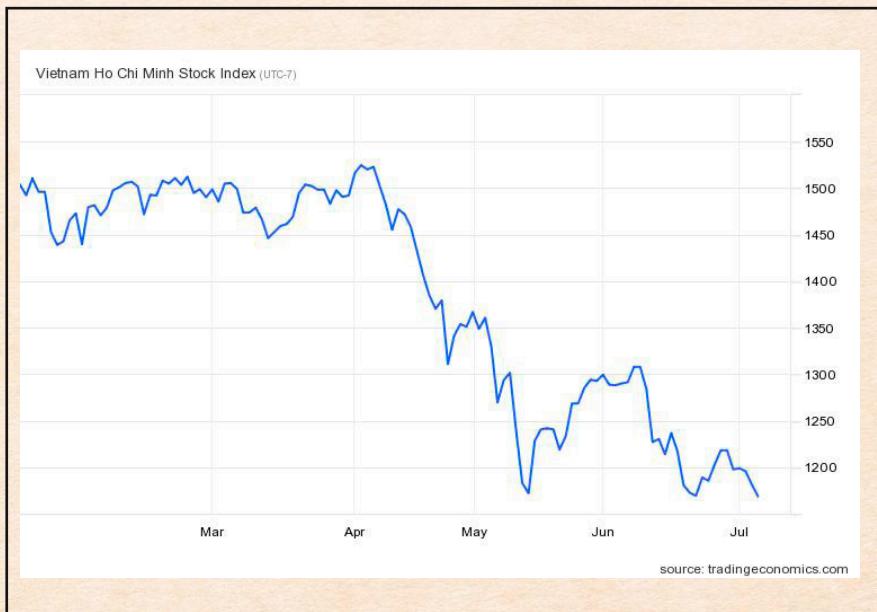
Cũng theo số liệu của Tổng cục Thống kê, tăng trưởng tín

dụng lên tới 17.09%, nói nôm na là ngân hàng cho vay nhiều hơn, đưa ra thị trường số tiền nhiều hơn 17.09% so với cùng kỳ năm ngoái. Để có tiền cho vay, các ngân hàng thương mại đã tăng tiền lãi lên 7%-7.3%/năm; điều đó có nghĩa là lãi suất (hay số phần lãi cho vay) phải lên mức tối thiểu 11%-12%, nói theo kiểu người Mỹ là 11, 12 “chấm”. Đây là mức lãi suất cho vay hủy diệt doanh nghiệp vì khó có ngành nghề kinh doanh nào chịu nổi số phần lãi cao như vậy, trừ những kẻ lừa đảo hay buôn ma túy! Các công ty ở Việt Nam nối nhau chết như ngả rạ, công ty vận tải tính đường bán xe, tàu đánh cá nằm bờ vì không chịu nổi phí xăng dầu là những ví dụ. Theo lời nhà báo Hoàng Tư Giang dẫn trên thì các nhà thầu xây dựng và những ngành nghề khác cũng không khác.

Áy thế nhưng Tổng cục Thống kê cho biết, kinh tế Việt

Kinh tế Việt Nam trong thực tế vẫn ảm đạm (Ảnh: MXH)

Kinh tế
tăng ảo (TBKTSG)

Ở VIỆT NAM, SỐ LIỆU THỐNG KÊ LUÔN ĐƯỢC “XÀO NẤU” CHO VỪA VỚI KHẨU VỊ CỦA NHÀ CAI TRỊ CỘNG SẢN, BẤT CHẤP THỰC TẾ CUỘC SỐNG MÀ LÚC NÀO CŨNG PHẢI “TIẾN NHANH, TIẾN MẠNH”. NHỮNG SỐ LIỆU MA QUÝ TRONG BÁO CÁO THỐNG KÊ GÓP PHẦN ĐƯA TỚI NHỮNG CHÍNH SÁCH HOANG TƯỞNG, PHI THỰC TẾ, KHIẾN ĐẤT NƯỚC ĐI TỪ THẤT BẠI NÀY ĐẾN THẤT BẠI KHÁC, CÀNG NGÀY CÀNG LỤN BẠI.

Trong sáu tháng đầu năm 2022, chỉ số chứng khoán VN-Index mất gần một phần ba số điểm (TBKTSG)

Nam nửa đầu năm nay tăng trưởng ở mức 6.42% so với cùng kỳ năm trước, riêng Quý 2-2022 đạt tăng trưởng 7.72%, cao nhất trong giai đoạn 2011 đến nay. Để so sánh, nền kinh tế khổng lồ của Trung Quốc ước tăng trưởng khoảng 4%, của Mỹ chỉ đạt 2.8% theo ước đoán của các chuyên gia kinh

tế. Việt Nam quả là một hiện tượng độc đáo, sắp thành rồng thành hổ túi noi!

SỐ MA VÀ HẬU HOA

Số liệu thống kê kinh tế, về lạm phát, về tăng trưởng GDP là một nguồn thông tin tham

khảo quan trọng mà các nhà hoạch định chính sách dựa vào để đưa ra các biện pháp điều hành kinh tế - xã hội. Nó cũng giống như những con số “sinh tử” về nhịp tim, huyết áp, chỉ số đường, mỡ, các xét nghiệm căn bản về cơ thể bệnh nhân giúp thầy thuốc bắt đúng bệnh, kê đúng thuốc; các chỉ số này sai thì đoán bệnh sai, kê đơn sai và bệnh không thuyên giảm.

Chỉ có trên thị trường chứng khoán các nhà đầu tư không chịu tin vào các con số đẹp như mơ của nhà nước mà thấy trước triển vọng u ám của nền kinh tế: trong sáu tháng đầu năm nay chỉ số VN-Index của sàn giao dịch TPHCM giảm từ 1550 điểm xuống còn 1169 điểm, tức là mất đi một phần ba giá trị vốn của thị trường và chưa có dấu hiệu hồi phục.

VÀ NHỮNG CON SỐ THẬT ĐAU LÒNG

Không có lời giải thích nào về việc những công dân hôm nay cứ lặng lẽ tìm cách rời bỏ Việt Nam, ra đi và sống tạm thời hoặc mãi mãi ở đất khách. Những dòng tin miệt thị dòng người này trên báo chí nhà nước thì cứ xoay quanh luận đề “những kẻ mê vật chất, ảo tưởng” cho đến “ham việc nhẹ, lương cao”... Nhưng thực sự không có một nghiên cứu khoa học nào hoặc những sự tìm hiểu, phân tích lý lẽ và những tác động xã hội vì sao những thanh niên đó lại cứ ra đi, bất chấp trên bản đồ thế giới Việt Nam luôn là một quốc gia được coi là đang phát triển rực rỡ.

Tin tức mới nhất của Tháng Mười, 2022 cho biết có khoảng 100 người Việt Nam đã mất liên lạc sau khi nhập cảnh vào Hàn Quốc trong chuyến di du lịch qua phi trường quốc tế Yangyang tỉnh Gangwon. Sau khi sự việc xảy ra, những hãng bay và các công ty du lịch có liên quan phải tạm cho dừng đưa khách du lịch đến đảo Yangyang, tỉnh Gangwon đến hết Tháng Mười.

Dù không chính thức thú nhận, nhưng ngôn ngữ thông cáo của Tòa Đại sứ nhà nước Việt Nam tại Hàn Quốc nói đã liên hệ với nhà chức trách sở tại để điều tra và tìm hiểu sự việc. Đồng thời, cơ quan ngoại giao này cho biết sẽ phối hợp với cơ quan địa phương trong nước, và công ty du lịch tại Việt Nam để tìm hiểu thông tin về những công dân mất liên lạc, và thực hiện các biện pháp giảm thiểu, ngăn chặn tình trạng người Việt lợi dụng hình thức du lịch để tìm cách ở lại Hàn Quốc một cách bất hợp pháp.

Trước đó, tình trạng công nhân đến Hàn Quốc làm việc rồi trốn ở lại cư trú bất hợp pháp ngày càng nhiều. Đầu Tháng Chín năm nay, tờ Korea Herald dẫn nguồn từ Cơ quan Nhập cư Hàn Quốc (Korea Immigration Service) công bố con số thống kê cho thấy, tính đến Tháng Bảy, có tổng cộng 395,068 người nước ngoài đang cư trú bất hợp pháp, chiếm 19% tổng dân số nước ngoài trên 2 triệu người của đất nước. Con số này, tăng 4,655 so với một năm trước đó, là con số cao nhất kể từ Tháng Chín 2020, khi quốc gia này ước tính tổng số người nhập cư bất hợp pháp là 396,728 người.

Hàn Quốc không công bố con số chính thức về người Việt Nam ở lại và làm việc bất hợp pháp ở Hàn Quốc - có thể là vì vấn đề tị nạn ngoại giao - tuy nhiên nhưng trên 10,000 người là con số đáng tin cậy. Đáng nói, hầu hết những người trốn ở lại Hàn Quốc phần lớn là người Bắc hoặc Bắc Trung Bộ của Việt Nam.

Từ năm 2016, Hàn Quốc chuyển giao cho Việt Nam lý do họ tạm ngưng visa cho người Việt, bởi Nghệ An là tỉnh Bắc Trung Bộ đứng đầu danh sách các tỉnh có lao động Việt Nam được sang Hàn Quốc làm việc với 1,454 lao động ở lại không về khi hết hạn hợp đồng. Hà Nội đứng thứ hai với 948 người hiện đang lẩn trốn danh sách. Hải Dương (853), Thanh Hóa (823) và Nam Định (733), tất cả đều là các tỉnh phía Bắc, và đây là danh sách lọt vào top 5 địa phương Việt Nam có nhiều người cư trú bất hợp pháp nhất tại Hàn Quốc.

Nhiều đường dây ở Hàn Quốc hợp tác đưa người lao động bất hợp pháp đến những nơi mà người ta đang cần thuê mướn. “Người ta vẫn nhận lao động nước ngoài bất hợp pháp trên thị trường việc làm địa phương vì quá cần, đặc biệt là trong lĩnh vực nông nghiệp, nơi nông dân bị thiếu người làm việc lao động. Nhiều nông dân địa phương buộc phải thuê những người nhập cư bất hợp pháp này”, Kim Do-kyun, giáo sư tại Đại học Cheju Halla chuyên về chính sách nhập cư cho biết. Và đó là lý do vì sao có rất nhiều người Việt Nam, Thái Lan, Philippines... di đến Hàn Quốc, vừa xuống máy bay đã đột ngột mất liên lạc: Họ đã mua chỗ làm việc từ trước và được đón đi ngay khi mới bước ra khỏi cửa hải quan.

Trên tờ VnExpress bản tiếng Anh có bài nói chuyện ra đi của người phía Bắc lúc này. Sự giải thích đơn giản là “một cuộc sống mới ổn định lâu dài

và tiền lương có thể dành dụm cho cuộc đời của mình và giúp đỡ cho cả gia đình”.

Bài viết có tên Why Vietnamese students end up working illegally in South Korea tiết lộ việc chuẩn bị, làm việc ở Hàn Quốc như vậy, một người phải chuẩn bị từ đầu với khoảng 200 triệu VND (khoảng \$8,000). Do kiếm được nhiều tiền hơn ở Việt Nam, nhiều người chọn cách ở lại quá hạn visa – thậm chí là kéo dài vô hạn định thời gian sống ở Hàn Quốc. Chẳng hạn với Tùng, một nhân vật được mô tả trong bài viết, đã kiếm được \$2,500-\$4.000 một tháng, gấp 10 lần thu nhập bình quân hàng tháng của người lao động ở Việt Nam. Với tấm bằng trung học phổ thông, Tùng không thể mơ

kiếm được nhiều nhu vậy ở Việt Nam, nơi mức lương của sinh viên mới tốt nghiệp đại học chỉ khoảng \$250.

Bất chấp những chỉ số rực rỡ mà Hà Nội vẫn giới thiệu với thế giới, thực tế có khoảng trên 10% trong số 95 triệu người Việt Nam sống trong nghèo đói, đôi khi trong cảnh “nghèo cùng cực”, Chuyên gia kinh tế trưởng Rajiv Biswas của IHS Markit châu Á - Thái Bình Dương cho biết. Ông Biswas cũng bày tỏ sự bất lực khi nói đến sự nghèo khó của các khu vực miền núi và xa đô thị, bởi căn bệnh tập trung phát triển đô thị theo cái nhìn thiếu chiến lược đã quá lớn.

Mức lương của một người công nhân Việt Nam hiện nay

chỉ trên dưới \$200 mỗi tháng, vì vậy, khi biết rõ, thật khó mà có thể cao giọng miệt thị những người Việt Nam khốn khổ là việc tại sao chọn cách bỏ ra đi, tìm một cơ hội “việc nhẹ lương cao” ở xứ người. Không chỉ vậy các đường dây đưa người Việt Nam đi lao động bên ngoài – bao gồm có sự tham gia âm thầm của các quan chức nhà nước - vẫn gọi mời các chỗ làm việc trong các nhà máy ở Nga, làm công việc xây dựng ở Libya và được thuê tại các trang trại của Anh.

Và với niềm hy vọng cho cuộc đời sau sáng sủa hơn, họ ra đi. ■

Người nghèo Việt Nam vẫn phải ra đi để tìm kiếm cơ hội đổi đời
(Ảnh: MXH)

VĂN HÓA-VĂN NGHỆ 2022 CÓ GÌ ĐÁNG CHÚ Ý NHẤT?

KIỂM DUYỆT VĂN HÓA - VĂN MƠ HỒ VÀ ẤU TRĨ

Tuấn Khanh

Cuối Tháng Tư 2022, một bản video của ca sĩ trẻ trong nước thực hiện, có cảnh diễn viên chính tự tử. Ngay sau đó làn sóng dư luận của văn hóa mới ô ạt kêu gọi phải hủy bỏ bản video này. Và chỉ hai ngày sau giới kiểm duyệt của Việt Nam ra ngay văn bản cấm. Điều đáng nói ở đây, là lệnh cấm hết sức mơ hồ và lạm quyền, làm gợi nhớ đến những cuộc hủy diệt diên cuồng văn hóa miền Nam sau 1975.

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 29 tháng 4 năm 2022

Số: 177 /TT-BD&BGAGH

Viv số và số khác: Quốc gia ban hành bùn

ghi âm, ghi hình "There's No One At All"

bên môi trường mạng

Kính gửi:

- Thanh tra Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;
- Cục Phát thanh, Truyền hình và Thông tin điện tử;
- Bộ Thông tin và Truyền thông;

Cục Nghệ thuật biểu diễn nhận được thông tin về nội dung tại khoản 4 Điều 14/2020/NĐ-CP ngày 14/12/2020 của Chính phủ quy định về hoạt động nghệ thuật biểu diễn. Vì vậy, ngày lập tức, phải có biện pháp dừng lưu hành sản phẩm này.

Bởi các lý do sau, Cục Nghệ thuật biểu diễn đánh giá nội dung trên có dấu hiệu vi phạm quy định của "sử dụng trang phục, từ ngữ, âm thanh, hình ảnh, động tác, phương tiện biểu đạt, hình thức diễn hành vi trái với thuần phong, mỹ tục của dân tộc, tác động tiêu cực đến đạo đức, khát vọng cộng đồng và tâm lý xã hội" ghi trong "There's No One At All" mang tính chất đêm tiếu cợc, không có tính tự nhiên, dù có ý nghĩa, đặc biệt là trẻ em.

Thực hiện năng lực quản lý nhà nước, Cục Nghệ thuật biểu diễn, đã nghị:

1. Thanh tra Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch xử lý hành vi của các tổ chức, cá nhân có hành vi bịa đặt, ghi âm, ghi hình theo quy định tại Nghị định số 38/2021/NĐ-CP ngày 29/3/2021 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực văn hóa, thể thao.

2. Cục Phát thanh, Truyền hình và Thông tin điện tử - Bộ Thông tin và Truyền thông có biện pháp xử lý, ngăn chặn đối với các tổ chức, cá nhân đang đăng tải phap luật.

Nơi nhận:
- Nhóm:
- Ban chỉ đạo phòng chống tội phạm.
- Thủ trưởng: Tạ Quang Đông (đã bút ký);
- Cục trưởng (đã bút ký);
- Vụ trưởng (đã bút ký);
- Cục A30 - Bộ Công an;
- Lực lượng Cảnh sát Tuyên giáo TW;
- Lực lượng Cảnh sát QLTT;

KT: CỤC TRƯỞNG
THÔNG CỤC TRƯỞNG
CỤC
Nghệ thuật
biểu diễn
Trần Hướng Dương

Một hình ảnh trong
video ca nhạc bị cấm
của ca sĩ Sơn Tùng

Trong sự kiện MV bài hát mới của Sơn Tùng, lệnh cấm được ban hành từ Cục Nghệ thuật Biểu Diễn, được phát văn bản di hối hả dựa trên khoản 4, điều 3, theo điều 144/2020 NĐ-CP, đã bộc lộ tính mơ hồ của luật pháp, và cả ấu trĩ trong nhận định.

Nguyên văn theo căn cứ này, là cấm bởi "Sử dụng trang phục, từ ngữ, âm thanh, hình ảnh, động tác, phương tiện biểu đạt, hình thức biểu diễn hành vi trái với thuần phong, mỹ tục của dân tộc, tác động tiêu cực đến đạo đức, sức khỏe cộng đồng và tâm lý xã hội".

Nhưng gì được viện dẫn từ điều luật này đều hết sức chủ quan và duy ý chí. Hay nói một cách khác, là nếu yêu thì sẽ cho qua, còn ghét thì cái gì cũng có thể thành tội. Còn đáng sợ hơn, là cụm từ “trái với thuần phong, mỹ tục của dân tộc” – đây là điều có thể diễn giải vô tội vạ, bởi cái chuẩn mực thuần phong, mỹ tục thuộc về “dân tộc” khó mà nhận biết được biên giới của nó, và những tiêu chuẩn đó, sẽ co giãn ra sao theo thời gian.

Nói vậy mới thấy, hàng rào kẽm gai kiểm duyệt tu tưởng độc tài là vô hình nhưng bất cẩn, vẫn có thể nhận một vết thương, lớn hay nhỏ thì tùy vào thời thế.

Hơn 10 năm trước, quy định của văn hóa nhà nước là lên truyền hình không được mặc quần jean, không được nhuộm tóc, không được nói chém trong phát biểu những từ ngoại quốc. Nhưng giờ thì trên truyền hình, mọi thứ trang phục mới mẻ nhất, gây ấn tượng nhất được trình bày. Những kiểu tóc khác thường nhất được chủ trương để tạo cá tính. Còn nhớ trong một lần quay hình, người ngồi cạnh tôi buột miệng nói “OK”, lập tức đạo diễn cho ngừng quay và bắt nói lại bằng tiếng Việt.

của nhà cầm quyền. Và nó được mở ra thêm, khi họ cảm thấy đó là an toàn.

Và bởi tính mơ hồ và ấu trĩ đó mà văn hóa Việt đôi khi phải gánh chịu những thử thách thường từ những người đương nhiệm kiểm soát văn hóa, mà cũng tùy vào trình độ và nhận thức thực tế của họ.

Năm 2013, phim Bụi Đời Chợ Lớn bị cấm chiếu vĩnh viễn ở Việt Nam, vì cũng bị phê phán tương tự như là “tác động tiêu cực đến đạo đức, sức khỏe cộng đồng và tâm lý xã hội”. Nhưng phim nhập từ Hong Kong, Đại Hàn hay chính Trung Quốc anh em, với đầy dãy hình ảnh tương tự thì được lưu hành rộng rãi trong nước. Cho đến giờ này, các tập phim đánh đấm, giang hồ dù dội của người Việt sản xuất (mà tôi không muốn nêu tên, vì thật lòng vẫn ủng hộ cảm hứng sáng tác tự do của họ) xuất hiện nhiều và được quảng cáo liên tục ở các ứng dụng xem phim do công ty Việt Nam tổ chức.

Ai nói xã hội không im lặng thay đổi, dù những điều luật kiểm duyệt của nhà nước CSVN vẫn tiếp tục mơ hồ và ấu trĩ như thời những năm

Như vậy đó, kiểm duyệt văn hóa trên đất nước Việt Nam hôm nay rất vô chừng. Cảm tính và có xu hướng chạy theo cảm xúc đám đông. Và chỉ vậy mà thôi chứ không có giá trị thực tiễn gì cho tương lai.

Hôm nay thì thế nào, ai xem truyền hình Việt Nam cũng thấy rõ. Hơn 10 năm trước, đọc rap và nhảy hiphop bị coi là bọn lố lăng. Đã có những bạn trẻ buồn tay vẽ graffiti trên những bức tường bỏ hoang, cũng bị rượt đuổi như kẻ phá hoại. Nay thì có cả những game show lồng lầy, và có cả những người học theo phong cách phương Tây để trình bày.

Những người bị chê bai và kết tội trước đây, họ không sai, và họ nhìn thấy trước những gì sẽ đến ở Việt Nam bằng sự hiểu động tiếp nhận cái mới và cá tính hiện thực. Và cũng thấy rõ là cái gọi là “thuần phong, mỹ tục của dân tộc” có sự “giản nở” của nó. Nhưng nói trắng ra, những từ ngữ đó là cái khung để kiểm soát theo ý chí

1980: Văn bao vây, đặc biệt khéo che đậm chữ nghĩa hơn cho những sự mơ hồ và ấu trĩ?

Năm 2012, phim Hunger Games, một tác phẩm viễn tưởng thuần giải trí được đưa đến Việt Nam, bất ngờ là khi nghe tin Trung Quốc cấm chiếu phim đó, vì có những “tu tưởng nổi loạn”, thế là những người duyệt phim ở Việt Nam cũng lật đật làm theo, mà khi đó họ cũng không giải thích được điểm nào là nguy hiểm hay không thích hợp. Một năm sau, phần 2 của bộ phim này lại được chiếu ở các rạp tại Việt Nam, đơn giản vì các quan chức kiểm duyệt đã có thời gian coi, và kiểm nghiệm rằng xã hội Việt Nam không có ai nổi loạn hay hư hỏng gì theo phim cả.

Sau sự kiện em học sinh ở Hà Nội nhảy lầu vì trầm cảm, những hình ảnh tiêu cực của giới trẻ bị nhà nước kiểm duyệt chặt chẽ. Nhưng chỉ cấm vậy thôi, nhưng Hà Nội không có những hội thảo để tìm giải pháp cho một đất nước có vẻ vui nhộn như Việt Nam lại có đến hơn 26% thanh thiếu niên trầm cảm và nghỉ đến chuyện tự tử.

Tương tự nhu vậy, sau hai năm đại dịch, những hình ảnh khốn khổ và đau thương đang bị im lặng gỡ dần trên các trang mạng để không có những “tác động tiêu cực đến đạo đức, sức khỏe cộng đồng và tâm lý xã hội”, nhưng lại không thấy có những nghiên cứu cần thiết công bố rộng rãi số người biến chứng vì tiêm chủng hoặc chết, mà nguyên nhân khoa học là vì sao? Thậm chí cũng không có những báo cáo khoa học đầy đủ về dự đoán các tình huống tiêm ngừa covid-19 cho trẻ em sẽ nhu thế nào, đối phó về sau ra sao?

Trong cuộc phỏng vấn nhanh với một số bạn trẻ ở Việt Nam đã xem MV của Sơn Tùng, nhiều bạn đã nói những hình ảnh mô phỏng, là thực tế phần nào cuộc đời bên ngoài của chính họ. Nó là hiện thực. Loại hiện thực ở Việt Nam mà những người lớn không dám nhìn thẳng vào sự thật như vẫn phản đối giáo dục giới tính cho trẻ em nữ về chuyện mang thai ngoài ý muốn, và hướng dẫn các thiếu niên về bốn phận an toàn tình dục ra sao.

MV của Sơn Tùng có thể nhìn thấy đó nhu là một thông điệp mang tính cảnh báo từ giới trẻ - cần được chỉnh sửa để không quá nhiều màu sắc tiêu cực - hoặc là một loại sản phẩm đời trụy cần phải hủy bỏ ngay lập tức như cái kiểu gom đốt sách báo điện cuồng sau năm 1975. Tất cả những điều đó phụ thuộc vào tri thức và độ trưởng thành của những người làm nghề kiểm duyệt tại Việt Nam.

Bởi đơn giản thôi, những cú sốc văn hóa sẽ không bao giờ là cuối cùng về hướng tương lai, và cách hành xử đơn giản là chỉ cần xóa hay cấm, nó cũng không bảo vệ mãi được cái gọi là “thuần phong, mỹ tục của dân tộc” hay bất kỳ điều gì khác được vê ra tương tự.

Chuyện không có điện cho một tiếng hát

C a sĩ Quang Thành, người đại diện cho ca sĩ Khánh Ly im lặng một chút khi nghe yêu cầu về cuộc phỏng vấn nhanh vào tối 25 Tháng Chín, sau đó anh nói “mọi chuyện rất rối, và cô Khánh Ly chỉ có thể nói về chuyện này sau ngày 28 Tháng Chín”. Đó là ngày mà bà Khánh Ly đi về Mỹ và nghỉ ngơi, chuẩn bị cho tour diễn ở Châu Âu. Ngày 28 là ngày mà bà rời khỏi hòn Việt Nam, không biết khi nào quay lại.

Chương trình của ca sĩ Khánh Ly có tên là Nhớ mùa thu Hà Nội, ca khúc nổi tiếng của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn được viết vào năm 1985. Nhưng số phận ca khúc đó cũng long đong không kém show diễn tổ chức tại Nhà Hát Lớn Hà Nội. Một vài năm sau khi ca khúc Nhớ mùa thu Hà Nội được đón nhận rầm rộ trên mặt truyền thông, nhu là một sáng tác góp vào nền văn hóa mới của chế độ mới, nhưng bài hát cũng bắt đầu bị soi chiếu và thậm chí bị phản ứng khi đưa vào các chương trình truyền hình. Đến năm 2017, nhạc sĩ Đoàn Bóng, trưởng phòng ca nhạc Đài Truyền hình Việt Nam từng tiết lộ là bài Nhớ mùa thu Hà Nội luôn bị dàn xuồng bàn, soi chiếu từng câu chữ.

“Không ít có ý kiến cho rằng ca khúc có những ca từ nhạy cảm: “...Hà Nội mùa thu đi giữa mọi người, lòng nhu thầm hỏi, tôi đang nhớ ai, sẽ có một ngày trời thu Hà Nội trả lời cho tôi, sẽ có một ngày tùng con đường nhỏ trả lời cho tôi... Mùa thu Hà Nội tượng trưng cho mùa thu cách mạng. Vậy nói mùa thu Hà Nội trả lời là trả lời

cái gì? Nếu một số ca khúc trước đây bị cấm vì có ca từ nhạy cảm, thì sao ca khúc này không bị cấm?", ông Đoàn Bổng tiết lộ.

Bài hát hay con người của một nền văn hóa của miền Nam trước 1975, vẫn luôn bị xét lại nhu vậy vào bất kỳ lúc nào. Có thể là công khai, hoặc thầm lặng trong nội bộ của những người có quyền.

Chương trình Nhớ Mùa Thu Hà Nội của ca sĩ Khánh Ly đã hoàn toàn không thể cất tiếng

Cũng trong cuộc trò chuyện này, tất cả những bất cập được nhận ra không chỉ có một lần cúp điện, mà khởi sự từ rất nhiều vụ, quanh cái tên Trịnh Công Sơn và Khánh Ly. Bà Hoài Anh nói vào buổi tối, trước ngày diễn, bà nhận được một tin nhắn qua Zalo của các nhân vật của nhà hát, đơn giản nói là ngừng vì "cúp điện" và hứa lát nữa sẽ có văn bản gửi chính thức. Vào lúc 19g10 phút, một văn bản ngắn gọn gửi tới, nói về chuyện "khó khăn chung" của việc cúp điện lúc 21g - ngay vào ngày đã có lịch diễn. Sau khi đọc thấy câu đề nghị "lùi lịch diễn sang thời gian phù hợp", những người trong ban tổ chức đã thay phiên nhau gọi cho tất cả các quan chức của Nhà hát lớn, cũng như những

↑
/Dù "được" hát tại một số nơi nhưng
ca sĩ Khánh Ly vẫn chưa "được
phép" biểu diễn tại Sài Gòn
(Ảnh: Thanh Niên)

ở giữa lòng thủ đô nhà nước xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Trong cuộc đối thoại với bà Hoài Oanh, người tổ chức chương trình đêm nhạc bị cấm điện, không có một thông điệp nào cho thấy rằng cuộc dàn dựng tốn kém đến 1,6 tỷ đồng này sẽ tổ chức lại vào một tháng nào đó, thậm chí là làm lại chương trình Nhớ Mùa Thu Hà Nội vào mùa thu năm sau.

người có trách nhiệm trong Sở Văn hóa tại Hà Nội, nhưng điều kỳ lạ là điện thoại của tất cả những nhân vật có trách nhiệm, như đều bị cúp điện.

"Em rất sốc, nếu như thực sự chương trình của chị Khánh Ly có vấn đề gì thì từ đầu đừng cấp phép. Đằng này mọi thứ diễn ra êm thắm,

nhưng rồi lại có chuyện xảy ra, mà em phải nói là lảng xẹt”, bà Hoài Oanh nói.

Báo chí ngay trong đêm 23 Tháng Chín cũng biết chuyện và các phóng viên đổ xô đến để ghi lại câu chuyện quái đản này. Có thể thấy rõ là trên văn phong, nhiều phóng viên cũng bất bình thay cho ban tổ chức và đặt những câu hỏi như “ai sẽ chịu trách nhiệm cho chuyện này?”. Nhưng chỉ trong một ngày, qua đến sáng ngày 25, thì toàn bộ tất cả những nội dung liên quan đến chương trình Nhớ Mùa Thu Hà Nội bị lột sạch trên tất cả các trang web báo chí nhà nước. Cuối cùng chỉ còn là những lời chỉ trích kịch liệt trên các trang mạng của những người Việt bình thường, nơi không có các vị tổng biên tập.

Đây có thể gọi là lần cúp điện thứ ba, liên quan show diễn, vì đường dây tin tức của toàn bộ báo chí cũng bị cúp điện theo. Không còn một tín hiệu nào cho thấy họ có thêm ý kiến gì. Mọi thứ tối đen như cǎn nhà tranh của Ngô Tất Tố.

Thật ra, hành trình để gặp khán giả xuyên Việt Nam của Ca sĩ Khánh Ly đã không trơn tru từ lúc bắt đầu. Khởi đầu với bài Gia Tài Của Mẹ ở Đà Lạt và sau đó lần lượt là những show bị hủy, đều có những trực trặc mờ hờ, tương tự nhu cầu kết trong công văn “những trường hợp bất khả kháng mà chúng ta đều không mong muốn”.

Dĩ nhiên, nếu vì lý do đột ngột “kiểm tra thiết bị điện cao thế” của Nhà hát lớn, những người quản lý nhà hát vẫn có thể du di được thêm 24 tiếng đồng hồ; nhưng bất khả kháng lệnh của ai đó, thì lại là chuyện khác. Với câu hỏi trực tiếp “Liệu đây là tình trạng của hệ thống hay là của một cá nhân không ưa thích ca sĩ Khánh Ly?”, bà Hoài Oanh trả lời rằng “Em tin rằng chỉ là một vài người, một vài cá nhân tác động vào thôi ạ”.

Những người tổ chức chương trình cho ca sĩ Khánh Ly là những người lớn lén trong nhà nước xã hội chủ nghĩa Việt Nam hôm nay. Họ hoàn toàn ý thức được lằn ranh mong manh của họ, giữa việc làm nghệ thuật và xung quanh là một bầu không khí chính trị với những ánh mắt sát thương nhìn từ bóng tối. Thế nhưng với niềm tin

là cứ làm đúng theo pháp luật, thì họ có thể vững bước và làm được những điều mình muốn.

Theo suy nghĩ của ban tổ chức, là khán giả Hà Nội hôm nay sẽ có dịp thưởng thức tiếng hát của một ca sĩ nổi tiếng của miền Nam bằng xương bằng thịt, chứ không phải qua những ký ức về cassette tape mở khe khé trong thời chiến tranh. Vì vậy trong số khách mời của show diễn, có nhiều quan chức ở phía Bắc cũng hẹn đến tham dự. Đúng một cái, suốt cả đêm 23 qua đến 24 Tháng Chín, các thành viên ban tổ chức đã phải thay nhau hối hả gọi điện cáo lỗi với tất cả những người đã có vé, trong đó có những quan chức – mà có không ít người đã bày tỏ sự sùng sot vì thủ đoạn “cúp điện” rất trẻ con này.

Thế nhưng từ miền Nam, không phải ai cũng tin rằng đây là chuyện của một vài cá nhân đối với bà Khánh Ly. Từ khi về Việt Nam biểu diễn từ năm 2014, ca sĩ Khánh Ly chưa lần nào được chính thức vào trung tâm Sài Gòn để trình diễn, vì những lời thề “quyết tâm” đầy tính tập thể, giữ không cho Khánh Ly được hội ngộ với vùng đất lịch sử và con người mà bà đã thành danh.

Có thể có những người đầy quyền lực không thích bà Khánh Ly, không mệt mỏi tác động hết nơi này nơi nọ để ngăn cản hay làm khó chương trình biểu diễn của bà, nhưng chắc chắn sẽ phải là một tập thể mới có thể tác động một cách đồng bộ từ nhiều tỉnh thành và “cúp điện” luôn cả báo chí như trong trường hợp ở Nhà hát lớn Hà Nội. Tự tưởng chống việc trở lại của Khánh Ly - hay của bất kỳ văn nghệ sĩ miền Nam nào đã từng ra đi sau tháng Tư năm 75 - vẫn âm ỉ và tiếp diễn. Và đó cũng là mâu thuẫn giằng xé trong các chính sách gọi là mở cửa, hòa hợp dân tộc đã bị lợn cợn khó ăn với những “món nợ cũ” của phái chính trị cực đoan.

Nhiều người cho rằng và Khánh Ly bị gậy khó bởi bài hát Gia tài của mẹ hay phản ứng với phim Em và Trịnh, thực ra đó chỉ là một tiểu tiết trong một chuỗi hệ thống cầm quyền nhìn nhận về bà, xuyên suốt lâu nay.

Ít ai biết được chuyện, trước đây mỗi lần cất lời hát cùng khán giả bài Nối Vòng Tay Lớn, ca sĩ Khánh Ly đều đã vi phạm việc trình diễn ca

khúc không được cấp phép lưu hành. Đến năm 2017, khi việc trình diễn bài Nối Vòng Tay Lớn đã trở thành chuyện quá phổ biến ở các trường đại học và những sinh hoạt tập thể thì Cục Biểu diễn Nghệ thuật dành phái cấp phép cho bài hát này lưu hành chính thức vào ngày 11 tháng Tu, 2017. Nhiều năm trước, đã có người nhắc bà Khánh Ly về chuyện bài Nối Vòng Tay Lớn “coi vậy mà vẫn chưa có giấy phép biểu diễn”, bà đã trả lời rằng “thì họ không nói gì, mình cứ hát thôi”. Và chuyện “mình cứ hát thôi”, đã khiến bà gặp không ít những khó khăn với chính sách kiểm duyệt văn hóa nhưng đồng nước bằng miệng.

Trong những lần phỏng vấn hiếm hoi và lắng nghe sự trả lời chân thành từ bà, ca sĩ Khánh Ly đã nói về chuyện không ít những lời đơm đặt ác ý trên báo chí nhà nước về bà, kể cả chuyện bà ra đi khỏi Việt Nam vì bị ép buộc, chứ không phải tự mình. Ca sĩ Khánh Ly cũng là ca sĩ duy nhất của người Việt hải ngoại được nhà nước cấp phép năm 2012 để về phối hợp trình diễn, nhưng bà từ chối mà chỉ về làm show riêng của mình vào năm 2014.

“Một quan chức của TP.HCM nói rằng chị đã ký tên lên những quả bom mà máy bay Mỹ thả ở ngoài Hà Nội, điều này có không?”, bà bật cười đến chảy nước mắt, “Nếu chuyện đó có thật, nó đã là một sự kiện và báo chí có dù những hình ảnh ghi lại hết rồi, chứ đâu phải nằm trong một lời nói đơn giản gán tội cho tôi như vậy”.

“Mình già rồi, và chỉ còn mong cất tiếng hát cho hết đời thôi chứ. Ai làm gì mình cũng phải dành chịu thôi”, bà lắc đầu, cười.

Tôi có hẹn là khi ca sĩ Khánh Ly rời khỏi Việt Nam, thì sẽ gọi nói chuyện về chuyện đã qua. Thế nhưng, lúc này thì tôi nghĩ không cần phải nói gì thêm nữa. Nếu có, thì chắc chỉ nhắn rằng: rõ là bà muốn kỷ niệm, dùng cuộc đời ca hát ngay tại quê hương của mình, tại ở Hà Nội. Nhưng rõ cuộc lại không xong. Và nhu vậy, biết đâu cuộc đời nghệ thuật của bà lại phải tiếp tục cho đến khi lòng tự trọng của những người có quyền ở Việt Nam có được lúc sáng đèn.

Ca sĩ CHẾ LINH: "Đừng tước đi quyền lựa chọn thưởng thức của khán giả"

Ngày 14 Tháng Mười Một 2022, ca sĩ Chế Linh gửi tin nhắn cho các trang truyền thông quen biết để cậy nhờ xin lỗi việc ông không thể có mặt được trong chương trình diễn Tết Vạn Lộc “Hội tụ giọng ca vàng hải ngoại” ngày 12 Tháng Mười Một tại Trung tâm Hội nghị Quốc gia Hà Nội. Ông phải sử dụng hình thức thông tin gián tiếp nhu vậy, không thể qua bất cứ tờ báo nào của báo chí nhà nước, vì không có một tờ báo nào của Việt Nam đưa tin về chuyện ba ca sĩ tên tuổi của hải ngoại đột nhiên ngừng diễn vì “bệnh” trong cùng một đêm.

Trong lời xin lỗi, ca sĩ Chế Linh có nói rõ rằng “Chế Linh, Hương Lan và Tuấn Vũ không được biểu diễn do Ban Tuyên giáo chỉ định mà chúng tôi không biết vì lý do gì. Vì thế, chúng tôi không thể xuất hiện để hát cho quý vị nghe một lần nữa. Xin lỗi quý vị, mong sự thông cảm của quý vị. Thành thật cảm ơn”.

Từ Sài Gòn, ca sĩ Chế Linh dành cho chút thời giờ để chia sẻ về câu chuyện này, cũng như những điều mà trước giờ, ông chưa có dịp bày tỏ.

Xin ông cho biết sự việc như thế nào?

- Tôi nhận được lời mời của anh Nguyễn Công Vượng, vừa là đạo diễn, vừa tổ chức chương trình này. Để chuẩn bị cho chương trình, tôi từ Mỹ

bay về trước gần hai tuần để phối hợp chương trình cho tốt. Còn gần một tuần nữa trước ngày diễn, bên Ban Tuyên giáo gọi anh Vuợng lên để nhắn gửi về chương trình. Sau đó, VuỢng trở về và lo lắng nói rằng “Mọi chuyện đang khó khăn quá, con có thể nhờ chú gọi cho Chủ tịch Nguyễn Xuân Phúc nhờ gỡ vụ này được không?”.

Tôi nhận lời và gọi theo đề nghị của anh VuỢng. Tôi tự giới thiệu và nói là chuyện đang xảy ra thật sự không tốt chút nào cho đất nước. Tôi chuyển lời đề nghị của anh VuỢng là nhờ ông kiểm tra lại chương trình, xem về vấn đề gì đang gây khó khăn để giải quyết dùm. Tôi cũng trình bày rằng chương trình hoàn toàn hợp pháp, đầy đủ giấy phép, nhưng đang gặp khó khăn từ lệnh miệng. Tất cả nghệ sĩ đã chuẩn bị, dàn dựng từ mấy tháng rồi, tốn nhiều tiền của nhưng giờ ách tắc như vậy. Tôi nhấn mạnh rằng cách làm như vậy sẽ tạo ra những ảnh hưởng rất xấu, vì vậy tôi mạo muội gọi cho ông chủ tịch nước nhờ can thiệp.

Phía ông Chủ tịch Nguyễn Xuân Phúc hồi đáp như thế nào, thưa ông?

- Lúc đó, ông chủ tịch có vẻ rất lắng nghe, và nói “rồi, được, tôi sẽ cho kiểm tra ngay, nhưng nếu chương trình này đã có giấy phép đầy đủ rồi thì tại sao lại có chuyện lợn cợn như vậy?”. Tôi mới trả lời rằng “Ngài hỏi tôi cũng như không, vì tôi cũng không biết chuyện như thế nào, và tôi chỉ biết là gọi cho ngài xin được kiểm tra lại chuyện này”.

Sau cuộc gọi đó, không biết tình hình diễn ra như thế nào nhưng mọi thứ vẫn im lặng như vậy. Cho đến khi chương trình biểu diễn còn ba ngày nữa là đến thì đạo diễn Nguyễn Công VuỢng mới gọi cho tôi và nói rằng “Chú ơi. Chú không được hát rồi. Chuyện này ngoài sức của con nên chú thông cảm”.

Lúc đó tôi có yêu cầu Nguyễn Công VuỢng rằng nên có thông báo rõ ràng để cho khán giả

Ca sĩ Chế Linh (Ảnh: MXH)
Và Poster quảng cáo chương trình Tết Vạn Lộc
có tên ca sĩ Chế Linh

biết mà không trách mình; không nên để đến giờ phút chót mới nói thì khán giả sẽ phản ứng. Tôi cũng tin là Ban tổ chức sẽ làm nên không can thiệp gì thêm nữa. Tiếc là họ làm điều này quá trễ, ở cuối giờ của chương trình nên nhiều khán giả bị hụt hẫng. Chuyện lớn hơn tôi nghĩ vì ban tổ chức lúc đó nói đến ba ca sĩ hải ngoại là Chế Linh, Hương Lan và Tuấn Vũ đều không có mặt vì “bệnh”. Tôi nghĩ Ban tổ chức nói là ngầm ngụ ý cho khán giả biết là vì sao, nhưng có nhiều người trong chờ, vượt đường xa để đến chờ nghe hát đã tức giận, phản ứng.

Tôi có gọi cho Nguyễn Công Vuợng sau đó, và nói rằng mình làm như vậy thì khán giả sẽ nói mình là người lừa họ. Và sẽ đầy các ca sĩ không xuất hiện được vào thế rất khó trả lời với mọi người. Vì trước khi chương trình diễn ra, chúng tôi (ba ca sĩ) đã xuất hiện trong cuộc họp báo và kêu gọi mọi người hãy đến để ủng hộ chúng tôi.

Việc không được diễn trong chương trình, ông có được giải thích lý do là vì sao giấy phép đã cấp thì nay lại hủy. Ông có nhận được công văn thông báo nào về chuyện này?

- Không có công văn gì hết. Vuợng nói với tôi rằng chương trình bị “chấn chỉnh lại, rà soát lại chuyện văn nghệ sĩ hải ngoại”. Trước đó gần hai tuần, tôi cũng có hát bình thường ở sân khấu Việt Xô, Hà Nội với 1,200 khách. Còn ở show Tết Vạn Lộc có sức chứa đến 5,000 khán giả. Tôi ngạc nhiên vì chương trình khác không sao, nhưng đến chương trình của Vuợng thì khó khăn. VuỢng nói rằng “ở trên họ đang chấn chỉnh nên không muốn chú xuất hiện”. Tôi có trả lời rằng sao cũng được nhưng nên có công văn chính thức chứ không thể đưa lệnh miệng, và không biết ai ra lệnh như vậy. Làm như vậy là gây khó cho người trình diễn và khó cho cả người tổ chức.

Tôi cần phải nói là bởi vì chúng tôi sống ở nước ngoài, và khi có được thu mời và có công văn cho phép của chính phủ thì chúng tôi mới vui vẻ để trình diễn với đồng bào của mình. Chủ chúng tôi không cầu lạy để xin được tham gia một chương trình nào cả.

Dường như các chuyến về Việt Nam biểu diễn, các nghệ sĩ như ông và Tuấn Vũ, Hương Lan... không nhận được các lời chỉ trích rằng chạy về để kiếm tiền ở quê nhà?

- Khi khán giả gọi tên chúng tôi và đòi hỏi được gặp mặt thì chúng tôi đáp ứng. Và ở đâu có đồng bào của mình đòi hỏi thì chúng tôi vẫn đi đến, không chỉ ở Việt Nam. Nhưng nói đi thì phải nói lại. Khi chúng tôi đi về Việt Nam để biểu diễn thì cách nào đó cũng đã trái với cam kết tinh thần của những người Việt ty nạn cộng sản, nhưng đồng bào ở quê nhà hàng triệu người còn nhớ, còn thương và còn giữ trong tim hình ảnh của nền văn nghệ mà chúng tôi đã thành danh thì chúng tôi phải về để chia sẻ với họ.

Nhiều lời chỉ trích rằng chúng tôi đã làm ngược lại tinh thần của những người ty nạn cộng sản, quả đúng vậy, nhưng vì tình đồng bào chúng tôi đi về quê hương. Tiếng hát của chúng tôi vẫn nguyên vẹn với dòng nhạc và tinh thần của chúng tôi đã sống.

Ông có liên lạc với ca sĩ Tuấn Vũ và Hương Lan sau sự cố ngoài ý muốn này không?

- Tôi vẫn chưa liên lạc được với hai người đó, nên chưa biết trường hợp của họ như thế nào. Thật ra là mỗi chuyến về Việt Nam, các ca sĩ thường dùng số điện thoại mới nên khó liên lạc như ở bên Mỹ.

Sau câu chuyện bị ngừng diễn hết sức kỳ lạ của ca sĩ Khánh Ly, ông có nghĩ gì về chuyện biểu diễn ở Việt Nam?

- Theo kinh nghiệm của tôi, từ chuyện chị Khánh Ly thì mọi chuyện lúc này rất lạ, do những việc chồng chéo về lệnh, công văn, luật pháp... Chuyện của chị Khánh Ly bị phạt với bài Gia Tài Của Mẹ - một bài hát không nằm trong danh sách cấm - thì rất lạ. Chị Khánh Ly vì muốn hoàn thành chuyến lưu diễn của mình nên làm thịnh, nhưng rồi cũng không yên. Rõ ràng là có một sự phân biệt đối xử: Cho phép từ người này, và không đồng ý từ người khác. Rồi thuận tay, ai đó lấy cớ rằng phải “chấn

chinh” lại ca sĩ hải ngoại. Thật ra nếu muốn chấn chỉnh gì, họ có thể nói rõ ràng là muốn nhu thế nào, cần gì, chứ không thể nói “chấn chỉnh” chung chung vậy, không ai hiểu là vì điều gì? Mà vì sao “chấn chỉnh” ca sĩ hải ngoại?

Ông có nghĩ mình cũng là người bị “chú ý”? Vì năm 2011, ông đã bị Phạm Quang Long, Giám đốc Sở Văn Hóa Thể thao & Du lịch Hà Nội, cơ quan đã quyết định không cho phép Chế Linh tiếp tục biểu diễn ở Hà Nội. Lúc đó ông Long tuyên bố rằng đã báo cáo việc này với Bộ Văn hóa và cả PA25, cơ quan theo dõi văn hóa tư tưởng của Bộ Công an.

- Tôi nghĩ đang là chuyện của một vài cá nhân chứ không phải gọi là chính sách quốc gia chủ trương. Chuyện cấm cản một ca sĩ không còn là chuyện nhỏ đâu, đây là bộ mặt văn hóa của một nước. Việt Nam hôm nay đã bước vào sân chơi của thế giới rồi thì trong sân chơi này đòi hỏi sự công bằng. Mà ở đây là tước đi quyền chọn lựa và quyết định của người dân. Hành động như vậy có hợp với chính sách mà nhà nước Việt Nam tuyên bố không?

Ngày 15 đến ngày 30 Tháng Bảy 2022, họa sĩ Bùi Chát tổ chức triển lãm cá nhân mang tên Improvisation (Üng tác) tại Alpha Art Station số 271/5 đường Nguyễn Trọng Tuyển, phường 10, quận Phú Nhuận, Sài Gòn. Buổi triển lãm gồm 29 bức tranh theo trường phái trừu tượng. Sở VHTT và Công an TP.HCM lập biên bản hành chính vào ngày 22 Tháng Bảy vì việc “tổ chức triển lãm không giấy phép”.

Ngày 9 Tháng Tám, Dương Anh Đức - Phó chủ tịch UBND TP.HCM, ký quyết định xử phạt và buộc tiêu hủy 29 bức tranh. Trước áp lực dư luận, ngày 23 Tháng Tám, Dương Anh Đức ký quyết định khác, cho rằng, “29 bức tranh triển lãm không có biểu hiện vi phạm

Tôi từng bị hủy show sát ngày và phải vào nhà thương nằm để tránh trả lời các lời hỏi thăm, phỏng vấn. Lúc đó tôi bị sưng sốt và không hình dung được chuyện gì đang đến, nhưng giờ thì tôi có đủ kinh nghiệm để bình tĩnh và lên tiếng.

Cấm thì cũng đã cấm rồi. Diễn thì cũng đã diễn xong. Vậy thì với hoàn cảnh như chương trình vừa rồi, và những vấn đề như vậy, ông muốn nói thêm điều gì?

- Tôi kêu gọi là quan chức nào đã ra lệnh cấm cản nhu vậy thì phải cần chính thức ra mặt để xin lỗi khán giả, xin lỗi vì đã làm những thay đổi ngoài luật pháp như vậy đối với anh em văn nghệ sĩ. Như vậy thì mới gọi là công bằng đối với khán giả, công bằng với nhà tổ chức và những người trình diễn.

Ở đây, tôi nhấn mạnh là vấn đề không phải nói để được hát hay không ở sân khấu Việt Nam, mà quan trọng là mọi thứ cần minh bạch và đúng luật. Đúng đây chúng tôi vào thế những người lừa đảo khán giả.

Xin cảm ơn ca sĩ Chế Linh.

thuần phong mỹ tục...”. Quyết định mới đã sửa đổi một phần Quyết định 2696/QĐ-XPHC: “Không áp dụng biện pháp khắc phục hậu quả”, tức không buộc tiêu hủy 29 bức tranh triển lãm bất cứ hình thức nào. ■

Họa sĩ Bùi Chát